Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 46 (546) ◆ П'ятниця, 12 березня 1993 года ◆ Ціна 15 крб.

ЗУСТРІЧ З ПРЕЗИДЕНТОМ

10 березня відбулася зустріч Президента України Леоніда Кравчука з головою Федерації профспілок України Олександром Стояном.

Лідер профспілок поінформував Президента про стурбованість людей повільним вирішенням питань соціального захисту.

В ході розмови обговорювались шляхи розв'язання життєво важливих проблем. Наголошувалося на необхідності прискорити визначення мінімального споживчого бюджету, перегляду розмірів грошових допомог малозабезпеченим верствам населення, відновлення пільг пенсіонерами щодо проїзду в міському та приміському транспорті.

Йшлося про участь профспілок у налагодженні і зміцненні зв'язків із підприємствами країн СНД.

Обговорювались можливі заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю. Порушено питання про заборону продажу в комерційних структурах товарів, вироблених на державних підприємствах.

Домовлено, що урядові будуть дані відповідні доручення по виробленню за участю профспілок конкретних заходів з усіх порушених питань.

(Укрінформ).

ПЕРШИЙ МЛИНЕЦЬ — ГЛЕВКИЙ

Відбулось розширене засідання Кабінету міністрів. На ньому розглянуто проекти Індикативного плану (прогнозу) економічного і соціального розвитку, Держбюджету України на 1993 рік.

Підсумовуючи більш як тригодинне засідання Кабінету міністрів, Президент України поставив перед собою і аудиторією п'ять запитань. Як бюджет та Індикативний план сприятимуть реформам? Як ці два документи вписуються у стратегічні плани? Яким чином буде забезпечено мінімальний життєвий рівень людини? Коли буде зупинено інфляцію? Коли буде зупинено спад виробництва? І чи зупинимо його взагалі?

На жаль, відповідей на ці запитання проекти, розроблені Мінекономіки і Мінфіном, не дають. Тож за пропозицією Президента вони відправлені на доопрацювання. У такому вигляді виносити їх на розгляд Верховної Ради не варто. Все одно депутати рознесуть вщент названі документи. Вони надто глевкі. А для любителів статистики можна додати, що запланований дефіцит держбюджету сягає понад один трильйон карбованців. Але вже сьогодні він, напевне, відстає від реального дефіциту. А далі ще більше...

Леонід БРОВЧЕНКО.

До питання про «споживчий кошик». Колаж Михайла САЧКА.

УЧОРА в Маріїнському палаці Надзвичайний і Повноважний Посол Швейцарської Конфедерації в Україні Армен Камер вручив вірчі грамоти Президентові України Леонідові Кравчуку. Після урочистої церемонії відбулася бесіда, під час якої Леонід Кравчук та Армен Камер обговорили питання розвитку взаємовигідних відносин між Україною та Швейцарією.

Наш спеціальний кореспондент Лілія Георгієва передає з Москви

ПОКИ ЩО САМІ ЗАПИТАННЯ

Як би не закінчилась нинішня політична битва у Кремлі, боротьба за владу в Росії буде лише посилюватись. Небажання іти на компроміси, прагнення перетягти ковдру на свій бік — ось головна тональність VIII позачергового з'їзду народних депутатів Російської Федерації.

(Закінчення на 5-й стор.).

Посла поінформовано

11 березня Голова Верховної Ради України І. С. Плющ прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла США в Україні Р. Попадюка на його прохання.

Обговорювались питання подальшого розвитку українсько-американських відносин та міжпарламентських зв'язків. Посла було поінформовано про ситуацію в Україні, деякі соціально-політичні процеси. Відзначалося, зокрема, що, розбудовуючи національну економіку, ми створюємо умови для взаємовигідного вкладення в неї зарубіжного капіталу, в тому числі й інвестицій із Сполучених Штатів. Україна розраховує на конкретну допомогу світового співтовариства у подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ГОЛОВУ ДЕРЖАВНОГО МИТНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

Призначити КОЛОСА Анатолія Вікторовича Головою Державного митного комітету України, звільнивши з цієї посади КОВАЛЯ Олексія Михайловича у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
11 березня 1993 року

ЩОБ МАТИ СИБІРСЬКУ НАФТУ

Кабінет міністрів України прийняв постанову про заходи щодо забезпечення в 1993 році поставок нафти в Україну та участі українських підприємств і організацій в розвитку Західно-Сибірського нафтогазового комплексу.

У постанові враховано взаємну зацікавленість урядів України і Російської Федерації в розвитку Західно-Сибірського нафтогазового комплексу, а також довготермінову участь у цьому українських підприємств і організацій.

В наступному випуску

ЯК ЛІКУВАТИ ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я

Про проблеми і шляхи реформи розповідає міністр

«КУЛЬТУРУ ТРЕБА ПІДТРИМУВАТИ»,

— сказав Леонід Кравчук на зустрічі з представниками Московського академічного театру імені А. Чехова, колектив якого перебував у нашій столиці з гастролями на запрошення київського театру «Дружба»

У зустрічі взяли участь художній керівник МХАТу Олег Єфремов, актори Іннокентій Смоктуновський, Станіслав Любшин, директор МХАТу В'ячеслав Єфімов, міністр культури України Іван Дзюба та директор театру «Дружба» Євген Колганов.

Відбулася тепла, довірлива розмова, на початку якої Президент зазначив, що виступи відомого в усьому світі колективу — подія в культурному, духовному, а також політичному житті Києва і України. Присутність мхатівців підтверджує той факт, що між Україною та Росією нема і не може бути розмежування за принципом ненависті один до одного.

Олег Єфремов сказав, що творчу інтелігенцію Росії та України завжди єднали глибокі зв'язки, вічні духовні теми. А тим більше тепер, коли Україна стала незалежною, ці взаємини набувають природного характеру. Адже думаємо ми про одне: досить говорити, треба робити справу. Обидві сторони хочуть тіснішого, продуктивнішого обміну в сфері культури. І для цього є всі підстави. От і найближчим часом у Харкові відбудеться міжнародний театральний фестиваль, у якому активну участь візьмуть і митці з Росії. А зараз, як зазначалося не раз під час розмови, культуру треба підтримувати і з боку держави, і з боку інших структур.

Учасники зустрічі підкреслювали також, що справжня демократія — це повага народів один до одного, розвиток кращих традицій, і театру належить у цій духовній справі особливе місце. Адже, як сказав Леонід Макарович, саме мистецтво проходить через душу людини і тому сила його велика. Особливо тепер, коли ще є труднощі економічного порядку.

На завершення зустрічі Леонід Макарович подарував МХАТу витвір українського мистецтва — декоративну вазу, а кожному гостю — свою книгу «Є така держава — Україна» з дарчим написом, виявивши при цьому чудове почуття гумору. Іннокентію Смоктуновському, президентові Фонду Деточкіна, він написав — президенту — від президента...

Людмила БАРАНЕВИЧ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про відзначення 200-річчя дендрологічного парку «Софіївка»

Враховуючи виключне історико-культурне, наукове і естетичне значення дендрологічного парку «Софіївка» (місто Умань Черкаської області), що є взірцем садово-паркового будівництва, унікальним зібранням місцевої і світової флори,

1. Прийняти пропозицію Академії наук України та адміністрації дендрологічного парку «Софіївка» щодо відзначення у травні 1996 року 200-річчя заснування дендрологічного парку «Софіївка».

2. Кабінету Міністрів України за участю Академії наук України розробити і у тримісячний строк затвердити заходи щодо відзначення 200-річчя заснування дендрологічного парку «Софіївка».

3. Комісії України у справах ЮНЕСКО внести в установленому порядку пропозицію щодо включення до Календаря річниць видатних людей та історичних подій на 1996—1997 роки ювілейної дати 200-річчя заснування дендрологічного парку «Софіївка».

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
10 березня 1993 року

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

У четвер, 11 березня, відбулося засідання **Комісії з питань економічної реформи та управління народним господарством.** Розглянуто в новій редакції проекти законів про аудиторську діяльність, про антимонопольний комітет та про кредитні спілки. Вони вже обговорювалися на пленарних засіданнях, але були повернуті на доопрацювання. Члени комісії проаналізували пропозиції щодо змін і доповнень до деяких правових актів.

Комісія у правах людини розглянула проекти законів про біженців та про свободу мирних зборів. Положення першого з них грунтуються на основних принципах Загальної декларації прав людини, Міжнародної конвенції про статус біженців та інших міжнародних актів. У Законі про свободу мирних зборів пропонується, зокрема, закріпити повідомний порядок проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій та інших публічних заходів замість дозвільного порядку, який існував до цього. При його підготовці враховано відповідні положення Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.

На засіданні **Комісії з питань гласності і засобів масової інформації** відбулось постатейне обговорення законопроекту про телебачення і радіомовлення. Слушні поправки подали, зокрема, народні депутати Іван Гопей, Валерій Ізмалков, Віталій Черненко до розділу щодо заснування та припинення діяльності телерадіоорганізацій. Всього було проаналізовано понад сорок пропозицій, що надійшли від інших постійних комісій, урядових структур, громадських об'єднань. Проект готується до другого читання на пленарних засіданнях.

Члени **Комісії у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства** розглянули підготовлений робочою групою варіант законопроекту про права дитини. З метою його вдосконалення запропоновано організувати й провести в квітні науково-практичну конференцію на тему «Проблеми прав дитини в Україні». Обговорювалися зміни і доповнення до Кодексу про шлюб і сім'ю, Цивільного та Кодексу про адміністративні порушення. Комісія проаналізувала також проекти кількох декретів, які має приймати Кабінет міністрів.

Робочі групи **Комісії у справах молоді** працювали над законопроектами про психологічну безпеку особистості та про благодійні фонди, а також готували до другого читання проект Закону про фізкультуру і спорт.

Прес-центр Верховної Ради України

Сподіваймось: у парламентах світу є наші голоси

Прагматизм у державному будівництві різних країн світу, звичайно, захоплює українських парламентаріїв, уряд, політиків і політологів, ділові кола. Але водночас «їхній» досвід у чистому вигляді перенести на наш політичний грунт неможливо. З нього є сенс зробити корисні для себе висновки. Саме тому учасники семінару «Парламенти, прем'єр-міністри та президенти: стосунки між галузями державної влади при демократичних урядах» не мали за мету видати якісь конкретні рекомендації українським парламентові, урядові, Президентові, мовляв, «робіть, як ми». Скоріше, закордонні учасники семінару, наскільки це я зрозуміла з дискусії, що відбувалася протягом п'яти днів, бажали своїм колегам: «Робіть краще за нас». Однак, хто його знає, що значить «краще» у такій складній справі, як будівництво держави, коли будувати треба швидко, безпомилково, на віки... Адже закордонні демократії творилися віками, а все одно мають свої проблеми. І хоча нам вистачає своїх, все ж таки чужий досвід ніколи не завадить, якщо раціонально, навіть прагматично поставитися до нього. Нині, через кілька днів після завершення семінару, важко сказати, як одержаною інформацією скористається наш парламент, наш уряд і наш Президент.

Втім, ось думка з цього приводу народного депутата України **Петра ОСАДЧУКА:**

— Я сказав би, звертаючись до наших колег з інших парламентів світу, таке: ви нам розповіли про те, що у вас є, а ми вам повідали про те, чого у нас немає. Обмін досвідом багатого з бідним взаємно корисний. Він збагачує обидві сторони — багатий знатиме, що йому робити, щоб не збідніти, а бідний, збагатившись чужим позитивним досвідом, берегтиме своє добро і не піде розбишацьким шляхом. Кармелюки й ленінці віднімали у багатих на користь бідних, внаслідок чого примножувалась бідність, убозтво у сфері моральній і у сфері виробничій. Ми обираємо загальнолюдський досвід творення, примноження набутків, а не агресивно-споживацький безперспективний досвід голодранців, приречених залишатися голодранцями.

Ще на початку роботи семінару народний депутат України Юрій Збітнєв, співголова оргкомітету семінару, побажав його учасникам більше робити, ніж дискутувати. Чи вдалося це? З таким запитанням я звернулася до зарубіжних учасників семінару.

СТЕНЛІ БАХ, провідний фахівець законодавчого процесу, Дослідницька служба Конгресу США:

— Практичних рекомендацій семінар не виробляє, це неможливо за кілька днів роботи. Однак ми повернемося додому із значно кращим розумінням економічної й політичної ситуації в Україні. Ми щирі, коли кажемо, що це тільки початок співробітництва українців і американців. Парламент України, як вже зазначалося в ході семінару, разом з Дослідницькою службою Конгресу США створюють відповідну програму, реалізація якої матиме конкретні результати. США і Україна можуть спілкуватися на рівних. Це вже встановлений факт. А після семінару ми донесемо до наших урядів і парламентів інформацію про Україну, станемо голосом Верховної Ради України в інших парламентах, в інших країнах.

ХЕРД ЛІЄРС, член парламенту Голландії, представник Християнської демократичної партії:

— Як член фракції парламенту і спікер з питань зовнішньої торгівлі, зв'язків та допомоги колишньому Радянському Союзові збираюся використати деякі точки зору, висловлені на семінарі, у реалізації відповідної програми допомоги Україні. Я матиму бесіду з нашим магістром з приводу того, щоб допомогти організуватися політичним партіям в Україні.

Хочу зробити одне твердження. Кроки вперед в Україні можливі тільки тоді, коли політичні партії зможуть йти за більшістю, поважати її. Але мені здається, що партії нині зважають тільки на свою власну позицію. Однак вони мають подумати над тим, як створити більшість, з якою можна працювати. Поки що ж вони бояться відповідальності за дії уряду. Думаю, це не дуже мудра позиція, бо якщо партії ще трошки почекають, більшість з'явиться, але не та, що потрібна Україні.

Україна має перспективу для політичної й економічної стабілізації ситуації. Що потрібно зробити, на мою думку, так це забезпечити якийсь базис, щоб запропонувати компаніям, які інвестують українську економіку, стабільність. Бо вони не можуть вкладати свої гроші у хитку основу.

ЖАН-П'ЄР ВОРМС, член парламенту Франції, соціаліст:

— В дискусії на семінарі було головним через розмову прийти до якогось практичного висновку. Щоб зрозуміти ситуацію в Україні, треба було послухати оцінки її з різних політичних точок зору. Крім того, інформація про роботу парламентів світу дасть змогу українському парламентові віднайти свій варіант. Беручи до уваги деякі питання, ідеї, що були висловлені з приводу парламентського контролю уряду, ми можемо взяти уроки і для французького парламенту. Систему врядування, що існує у Франції, не можна назвати дуже парламентарною. Ми маємо дуже сильну виконавчу владу, вона грає першу скрипку. А на семінарі ми почули, наскільки може бути ефективним парламентський варіант контролю за урядом, наскільки може бути сильним і демократичним парламент. Я не кажу про український, а про те, що випливало з дискусії...

Отже, семінар, організований Проектом парламентської практики «Схід — Захід» та Консультативно-дорадчою радою при Верховній Раді України і фінансований Європейським банком реконструкції та розвитку, можна вважати корисним для всіх його учасників. А для України — тим паче. Оскільки нині парламент працює над новим проектом Конституції, в якій є можливість закласти випробувані в інших країнах механізми поділу гілок державної влади, створити надійні системи стримувань і противаг, щоб не допустити диктатури окремої владної структури.

Певні висновки мають зробити з дискусій і політичні партії, які ставлять перед собою мету здобуття мандатів нового парламенту. Це, так би мовити, віддалена перспектива, в якій можуть втілитися наслідки проведених дискусій. А найближча — це розгляд матеріалів семінару на засіданні Президії Верховної Ради, в президентських та урядових структурах. І, як наслідок, певні гнучкі кроки до подолання кризи в самому парламенті, у його відносинах з урядом та президентською владою. Це, звичайно, може статися тільки тоді, коли владні структури все ж таки «научатимуться чужому», а не ятимуть лише шляхом спроб і помилок.

Світлана ПИСАРЕНКО.

ЧИСТЕ ПОЛЕ

ЧОГО НАМ ЖДАТИ ВІД ПРИВАТИЗАЦІЇ

2. ...ПЛЮС ВАУЧЕРИЗАЦІЯ

Отже, приватизація — це повернення людям власності. На землю. На млин. На корчму. На найбільші індустріальні гіганти, що виникли на кістках наших найближчих предків. Іншими словами, повернення права власності на продукти й результати своєї праці. І не абстрактної загальнодержавної, а саме приватної. Тієї самої власності, котру більшовизм викорчовував вогнем і мечем.

ВІДСТУП ТРЕТІЙ. До речі, приватна власність не така вже й шкідлива штука, як намагалися втовкмачити нам і багатьом утовкмачили комуністи. Історикам відомо, що, дуже образившись на імператора, Олександр Суворов подав у відставку і... спокійно прожив кілька років у ВЛАСНОМУ маєтку, доки Павло І не покликав його рятувати честь Вітчизни в Альпах. А куди подітися нашому генералові, якщо він не згоден з Президентом?

Фермер, який продає свій урожай, знає, що його доход, а значить і життя, залежить від погоди, власної праці і кон'юнктури ринку. А од чого і од кого залежить благополуччя нашого колгоспника? А робітника? А інженера? А вчителя?

Риторичне запитання. Кожний із нас відповість: перш за все від начальства. Яку б премудру голову ти не мав, а не догодиш начальству — пропадеш.

Усе це до того, що власність — категорія, крім іншого, і моральна. Власність — це перш за все економічна свобода, право і можливість господарської ініціативи, ризику, інтерес до напруженої творчої роботи, право й можливість захистити свою честь і гідність.

Звичайно, у сім'ї не без виродка. Були й такі власники, як купець Дикой і Кабаниха, увічнені драматургом Островським.

Та моральний клімат у суспільстві формували все ж не вони, а Морозови і Мамонтови, Терещенки і Третьякови. Врешті-решт, недарма соціологи говорять: чим більше в суспільстві власників, тим стабільніша його соціальна атмосфера, тим вищі темпи його цивілізованого розвитку.

Та повернімось до приватизації. Будь-хто, прочитавши ці нотатки, може запитати: після приватизації що ж, кожний громадянин України стане власником?

Відповідь тут цілком однозначна: звичайно ж, ні. Це так само нереально, як забезпечити всіх колишніх радянських громадян кремлівським пайком.

У чому ж тоді різниця? А в тому, що завдання — не кожного зробити власником. Але оскільки ми вже відмовились від комунізму, кожному дорослому громадянинові надати **рівні, абсолютно рівні** права стати власником. Завдання це не з простих. Ось тільки декотрі моменти його умов.

По-перше, у масі своїй український народ (не беручи до уваги тіньовиків) не має коштів для викупу засобів виробництва. Він, наш народ, просто дуже бідний.

(Продовження. Початок в «Голосі України» від 10 березня).

По-друге, і це теж справедливо, трудящі заводів, фабрик, колгоспники цілком правильно ставлять питання, що їхні колективи мають першочергове право на приватизацію своїх господарств.

По-третє, а що робити пенсіонерам, котрі все життя віддали будівництву комунізму?

По-четверте, як захистити суспільство від таких процесів приватизації, котрі вищі, та й середні, чиновники досить успішно вже підмінили «прихватизацією»?

По-п'яте, що ж робити тим, хто випаде з обойми майбутніх власників?

Низку подібних запитань можна продовжувати без кінця.

ВІДСТУП ЧЕТВЕРТИЙ. Узагалі в ринковій економіці заводи, сировина, земля, тобто засоби виробництва, є таким самим товаром, як і кілограм ковбаси. Питання не в тому, чи можна купити його або продати, питання в тому, чи є у вас для цього гроші.

До речі, з цієї точки зору радянські гроші грошима не були. І хоч сьогоднішні карбованці-купони слабосилі, та вони стоять ближче до грошей, ніж радзнаки.

Що можна було купити за радянські карбованці? Їжу? Так. Одяг? Так. Коли дуже постаратись — будматеріали. Ну, ще легковий автомобіль, меблі. Побутову техніку. Все! На цьому джентльменський набір забезпеченої радянської людини закінчувався.

На купони ж можна вже сьогодні придбати і верстат, і грузовик, і ресторан, і завод. Якщо їх, купонів, звісно, у вас вистачить.

Це по-перше. По-друге, перетворюючись на звичайний товар в умовах ринку, засоби виробництва мають, можна сказати, вибіркову споживчу вартість. Особливо у процесі приватизації. Ні верстат, ні завод, ні клапоть землі ніхто не купить, якщо їх використання не приноситиме власникові (або співвласникам) прибуток.

Ця особливість дуже важлива у процесі приватизації. Бо й справді. Як розділити справедливо між громадянами України держвласність, коли одні підприємства — надприбуткові, інші — в боргах, як у шовках...

Виділити кожному, як нам пообіцяли, по тридцять тисяч карбованців у приватизаційних чеках і роби з ними, що хочеш?

Чи приватизувати тільки високорентабельні господарства, а решта хай помирає?

Чи віддати усі підприємства в оренду трудовим колективам з правом подальшого викупу? Але скажіть, хто захоче орендувати явно нежиттєздатне підприємство?

Усе це до того, що однозначної відповіді на ці запитання нема і бути не може. Усе це до того, що приватизація — не одночасний акт, а процес. Причому процес ринковий і тривалий. І в умовах ринку одні можуть програти, інші виграти. Головне, підкреслимо,— забезпечити кожному рівні стартові умови. Незалежно від того, зумів ти, бувши тіньовиком, в умовах соціалістичної економіки накопичити капітал чи, залишаючись чесним радянським трудівником, опинився біля розколотих ночов.

Саме тому в колишніх соцкраїнах приватизація за англійським зразком, тобто приватизація, коли інструментом купівлі-продажу засобів виробництва є звичайні гроші,— не пройде. Вона лише призведе до соціальних катаклізмів. Це — аксіома.

ВІДСТУП П'ЯТИЙ. Є ще одна особливість приватизації держвласності, тобто засобів виробництва як товару. Як, приміром, віддати людям конвертерний цех сталеплавильного заводу чи конвеєр машинобудівного? Одній домогосподарці підшипник, а іншому пенсіонерові — кришку? Що вони з ними робитимуть? Та й самі люди скажуть: на біса усе це нам треба? Що я з підшипником робитиму? Це ж бо не м'ясорубка.

Тобто приватна власність на заводи, фабрики, підприємства не може за приватизації виступати у своїй конкретній, безпосередньо матеріальній формі. Необхідний інструмент, котрий би її, оцю безпосередню матеріальну форму, замінював.

І такий інструмент людство винайшло ще в минулому столітті. Це — акції. Тобто цінні папери, які свідчать про твою приватну частку власності в будь-якому підприємстві, в будь-якій справі чи, як сьогодні прийнято казати, в будь-якому бізнесі, що дає прибуток. Хай то буде видобуток вугілля, виплавка металу, торгівля чи відгодівля худоби. Неважливо, що. Важливо, що, володіючи акціями, людина стає приватним власником, і за результатами діяльності свого підприємства має право на отримання частини його прибутку, пропорційно до кількості своїх акцій. Значить, така людина зацікавлена в якісній роботі, високоефективній роботі свого підприємства.

А коли так, то процес приватизації неможливий без одночасного акціонування колишнього соціалістичного народного господарства.

Але ж при акціонуванні, скаже уважний читач, акції, точнісінько так само, як і конкретне підприємство, знову-таки зможуть скупити тільки тіньовики та спекулянти. А вбогі, колишні радянські громадяни, чесні будівники комунізму, залишаться ні з чим.

Так. Це станеться. Коли акції підприємств продаватимуться за рублі. Або карбованці. Або будь-яку іншу валюту.

А щоб цього не сталося, виникла ідея ерзац-грошей. Тимчасових, строго цільових грошей, чи, точніше, приватизаційних чеків.

У Росії, наприклад, їх назвали ваучерами. Як відомо, кожному росіянинові видали по одному ваучерові вартістю в 10 тисяч рублів. І надали право купувати за них акції приватизованих підприємств.

На перший погляд, соціальної справедливості дотримано. На перший погляд, усі громадяни Росії мають однакові стартові умови. І хоч механізм перетворення російських ваучерів в акції підприємств не такий уже й простий — організовуються приватизаційні фонди, проводяться ваучерні аукціони тощо,— творці ваучерної приватизації з піною на губах доводять ледь не ідеальність своєї системи.

Чи не тому і нам, громадянам України, пропонують сьогодні приватизацію за російським зразком?

От і хочеться нагадати читачам старезний анекдот. Приїжджає якось король до свого васала. Той його зустрічає перед замком, проводжає до столу. Після першої чаші король раптом питає:

— А чого це ви, шановний, порушили ритуал і не зустріли мій поїзд гарматним салютом?

У власника замку одразу в голові промайнуло: «Поперше, у мене дружина народжує; по-друге, бомбардири напились. По-третє, не було гінця про приїзд короля. По-четверте, не піднесли до гармат ядер; по-п'яте, порох відсирів...».

І відповів:

— Сір, на це є п'ять причин. Перша — порох відсирів...

— Можете не продовжувати,— зупинив король і спустошив черговий кубок.

Отак і з російською приватизацією через ваучери. Можна довго сперечатися, вдалий цей варіант чи не дуже. Виставляти тисячі аргументів «про» і «контра».

А можна, як король з анекдоту, зупинитися на головному: російська приватизація не виключає скуповування величезної кількості ваучерів ділками злочинного світу. Що сьогодні в Росії і відбувається.

Так, після видачі ваучерів у Санкт-Петербурзі з'явилася фірма, котра за підприємствами Виборзької сторони скуповувала ваучери спершу десятками, потім сотнями, а в січні — вже тисячами. Причому, на дуже, здавалося б, заманливих умовах. Скуповувала за ринковим курсом, тобто в 2—2,5 раза нижче від номіналу (10 тисяч рублів), зате щомісяця, згідно з договором купівлі-продажу, виплачувала продавцям (колишнім власникам ваучерів) по 12 тисяч рублів.

Так от. Перші продавці ці 12 тисяч отримали. Пішов поголос по всьому Санкт-Петербургу. Плюс — реклама. Коротше, за січень фірмі вдалося скупити десятки тисяч ваучерів. А в лютому... фірма зникла! Випарувалась.

Афера? Безумовно. Але от же на біржах Росії скуповують величезну кількість ваучерів дуже дешево на цілком законних підставах. Про що це говорить? Та про те, що однакові стартові умови для знедолених соціалізмом росіян — казка про білого бичка. Адже це чисто спекулятивні операції. Скуповуючи дешево ваучери сьогодні, завтра перекупники напевне пред'являть їх через аукціони як платіжний засіб за справжні акції високорентабельних підприємств. І вже пред'являють!

Скільки в Росії перекупників? Сотні? Хай навіть тисячі. От вони і стануть власниками російської промисловості. Магнатами. І тут уже не має значення, чи зуміють новоспечені нувориші вивести її на передові у світі позиції. Має значення, що десятки мільйонів росіян залишаться, як і були, у злиднях. Коротше, у черговий раз народ обдурять.

І ось таку ж або майже таку систему приватизації пропонують і нам, народові України. І ніхто у нього, народу, не питає: «А чи потрібна така «прихватизація»?. Чи потрібні нам сотні так званих приватизаційних фондів (по суті, чиновницьких контор), куди ми зобов'язані будемо здавати свої чеки, ворожачи буквально на пальцях, хто і як ними розпорядиться. І потім, чи не вийде так, як сьогодні відбувається в Росії, що мешканці, скажімо, Вологди не мають можливості брати участь у приватизації «Уралмашу»? І нарешті, доки ми будемо сліпо копіювати Росію в її діях, не враховуючи всієї специфіки нашої новонародженої держави? Останнє запитання: чому про систему приватизації в нас, на Україні, якщо вона вже розроблена, не розповідають людям? Що це за «таємниці мадридського двору», коли вони стосуються буквально життя і буття кожної людини?

А є ж, існує чудово розроблена, ефективно проводжувана система приватизації, геть чисто позбавлена недоліків російської системи. Проводиться вона в Чехії і Словаччині, а розроблена — нинішнім прем'єром Чехії Вацлавом Клаусом — ученим-економістом зі світовим ім'ям.

То, може, чеська система все ж ближча Україні, ніж російська? Про неї — в наступному номері газети.

Валерій РЕВЕНКО,
доктор економічних наук.

Ігор НАУМЕНКО,
журналіст.

(Закінчення буде).

Продиктовано в номер

ВІЗИТИ РОМАНА ПОПАДЮКА

Посол США в Україні Роман Попадюк з короткими візитами побував у Харкові й Черкасах, зустрівся з місцевим керівництвом, лідерами політичних партій і громадських організацій, побував на великих промислових підприємствах, цікавився соціально-економічним становищем Лівобережної України.

ДНІ ПРОРОКА НА ВОЛИНІ

В рамках Шевченківських днів, як повелося з 70-х років минулого століття з ініціативи Олени Пчілки та її соратників, у Луцькій духовній семінарії, школах та клубах відбулися тематичні вечори, виставки та виступ самодіяльних кобзарів та артистів. 9 березня у селі Ратне люди урочисто відкрили пам'ятник Тарасу Шевченку. Прибулих з усіх усюд гостей привітав представник Президента по Волинській області Володимир Блаженчук.

НЕ ПРИЇХАЛИ

10 березня, у день смерті Тараса Шевченка, на Чернечій горі в Каневі відправив панахиду настоятель церкви Святої Покрови з Черкас о. Назарій. Квіти на могилу покладено від місцевих властей, громадськості, співробітників історико-культурного заповідника «Могила Т. Г. Шевченка». На жаль, ніхто з духовних побратимів Кобзаря, поетів і художників, лауреатів премії його імені, не приїхав сюди того дня.

НА МІСЦЯХ БОЇВ

У ці дні виповнюється 50 років бойового хрещення чехословацького корпусу генерала Свободи на харківській землі. З цієї нагоди у Харкові перебували представники посольств Чехії та Словаччини в Україні, високі військові чини чеської та словацької армій. Гості побували на місцях боїв чехословацького корпусу, взяли участь у мітингах, які відбулися у селах Соколовому та Тарановці, де точилися запеклі бої, під час яких гвардійський взвод лейтенанта Широніна повторив подвиг панфіловців.

«НОВА УКРАЇНА» ДІЄ ПО-СТАРОМУ

Принаймні, на II з'їзді об'єднання, що носить цю назву, нічого нового не очікується. Новоукраїнський форум призначено на 13—14 березня цього року, і він має визначитися в головному — в ставленні до уряду Л. Кучми. Як зазначив голова секретаріату «НУ» О. Булатов, серед членів об'єднання існує щонайменше три точки зору на предмет обговорення: безумовної підтримки, глухої опозиції й умовної підтримки. Знову ж таки за словами О. Булатова серед майже 250 делегатів з'їзду з 23 областей і Республіки Крим скоріше переможе третя точка зору — підтримка дій уряду на певних умовах, які й повинен обговорити з'їзд. Крім того, він має прийняти низку змін і доповнень до програмних документів, можливо, переглянувши персональний склад керівництва. Стало відомо, що нинішній лідер «НУ» народний депутат В. Філенко не горить особливим бажанням переобиратися, і його можуть заступити мер Харкова народний депутат України Є. Кушнарьов або екс-віце-прем'єр В. Лановий. А отже, з'їзд «НУ» обіцяє бути емоційно бурхливим, межувати з розколом, але О. Булатов сказав, що, на його думку, розколу вдасться уникнути.

ЯСНІ ЗОРІ, ТИХІ ВОДИ

На 12 об'єктів збільшилася мережа заповідних територій Кіровоградської області. Серед них — перший у нашому краї зоологічний заказник Даріївський у Онуфріївському, гідрологічна пам'ятка-джерело мінеральної води «Іванкова криниця» та Сальківське заповідне урочище з багатим рослинним світом і своєрідним природним ландшафтом у Гайворонському районі.

Доки уряд думав, комерсанти підготувалися

Зверніть увагу

Після прийняття Декрету Кабінету міністрів «Про систему валютного контролю та валютного врегулювання» багато керівників уряду не раз заявляли: ліквідувати чорний валютний ринок можна тільки розвитком широкої мережі обмінних пунктів (які платили б відповідні податки і звітували перед Національним банком та фінорганами). Тобто з'явилася надія, що в нашій країні нарешті врахують досвід тих держав, котрі вже зробили перші кроки на шляху до конвертованості національної валюти.

Природно, комерційні структури випередили органи державного управління. Виявилося, доки уряд дискутував, у Харкові, Одесі, Києві десятки фірм встановили численні кіоски і, відповідно до розпорядження КМ, що вийшло в грудні 1992 року, міняють рублі на купони і навпаки. Маючи на увазі, звичайно ж, обмін іноземних валют. І коли до прийняття декрету право на проведення неторговельних операцій з іноземними валютами (крім російських рублів) належало тільки банкам, то сьогодні генеральні ліцензії видаватимуть й «іншим резидентам» (ст. 5, п. 2).

Незаперечним лідером в обміні рублів на купони з початку грошової реформи в Україні може вважатися фірма «Денді ЛТД» (ліцензія Національного банку № 1). Сьогодні вона має 20 обмінних пунктів у Києві і отримала дозвіл на встановлення ще десятка. Щопонеділка фірма подає звітні документи встановленого зразка в Національний банк, котрий завдяки цим документам хоча б має можливість знати, який же курс можна вважати за реальний. За словами начальника валютного відділу фірми Є. Котряги, фірма вже намагалась, використовуючи недосконалість законодавства (що не заборонене, те дозволене...), обмінювати населенню іноземні валюти. Проте восени 1992 року був інший уряд, який, не вдаючись у юридичні нюанси, діяльність фірми в частині обміну валют припинив... Нині «Денді ЛТД» вже подала до Національного банку документи для отримання генеральної ліцензії на валютно-обмінні операції. Генеральний директор фірми О. Месель-Веселяк сподівається, що й цього разу «Денді ЛТД» матиме ліцензію під № 1.

Хоч як дивно, та сьогодні інтереси комерційних структур (зокрема «Денді ЛТД») збігаються з прагненнями уряду. У разі, якщо обіг іноземних валют на території України буде повністю заборонено (а світова практика свідчить, що без цього не обійтись), населення буде змушене продавати свої валютні заощадження і на цьому найбільше нагріють руки ніде не зареєстровані привокзальні ділки, якщо їм не буде достатньо вагомої альтернативи. І ні про яку стабілізацію курсу національної валюти, ні про які податкові надходження до бюджету не буде й мови. Крім того, різко загостриться криміногенна ситуація. Коли ж держава не те що допоможе, а хоча б не заважатиме таким фірмам, як «Денді ЛТД»,— у накладі вона не залишиться.

Сергій ЛИПА.

РЕКВІЄМ ПО ТРОЛЕЙБУСНОМУ ТАЛОНУ

Реалії

З 1 березня пенсіонери Харкова можуть їздити міським пасажирським транспортом (крім таксі і метро) стільки, скільки душі заманеться. Рішення про відновлення безкоштовного проїзду прийняв Харківський міськвиконком. Як і раніше, «єдиним талоном» на безоплатне право проїзду служитиме пенсійне посвідчення. Втім, носити його при собі, напевно, не обов'язково. Контролерів останнім часом у пасажирському транспорті загального користування відчутно зменшилось — прямо пропорційно кількості «зайців». Враховуючи останню обставину, міськвиконком виносить на розгляд найближчої сесії проект про скасування оплати за проїзд для всіх пасажирів, починаючи з 1 квітня. Однак радіти першоквітневому жарту місцевої влади особливо не варто. «Дармовий» проїзд харків'янам обернеться додатковим транспортним податком. Так що тепер будемо платити за транспортні послуги всі, користуємося ми всіма його видами чи зовсім не користуємося. Цей проект уже схвалений планово-бюджетною комісією і буде винесений на суд депутатів 17 березня. Про ставки додаткового податку говорити ще рано, але те, що він буде немалим, вже видно із «вільної» для пенсіонерів. Тільки автотранспорт за умовно не закомпостований талон пенсіонерами полегшить місцевий бюджет на кілька мільйонів карбованців. А коли порахувати всіх потенційних пасажирів, помножити їх на всі види транспорту та прикинути, що половину трамваїв та тролейбусів необхідно відправити на металобрухт і купити нові машини — то сума ця повинна стати вже з кількома нулями. Так що, перефразувавши трохи забутий вислів минулих років, через місяць-другий доведеться згадати: ніщо не коштує так дорого і не ціниться так дешево, як незакомпостований талон...

Микола КОСИЙ.

Харків.

КІНО, ЯКЕ ЛЮБЛЯТЬ ФРАНЦУЗИ

Анонс

З 14 по 20 березня у київському Будинку кіно та кінотеатрі «Зоряний» пройде фестиваль сучасних французьких фільмів. Демонструватимуться 6 найпопулярніших стрічок минулого року. Фестиваль — ініціатива Французького культурного центру в Україні, Міністерства закордонних справ Франції, кінокомпанії «Гомон», культурного відділу Посольства Франції в Україні та Спілки кінематографістів України. На урочистому відкритті фестивалю (13 березня у Будинку кіно, 14 — у кінотеатрі «Зоряний», в обох місцях о 18.30) буде присутній Надзвичайний і Повноважний Посол Франції в Україні Мішель Ів Песік, а також делегація французьких кінематографістів, яка завітала до Києва з нагоди фестивалю: режисер і сценарист Клод Пінното, комедійна актриса Анемон, директор відділу закордонної реалізації кінокомпанії «Гомон» Філіпп Меньяль.

У програмі фестивалю — кіноверсія роману Артура Шніцлера «Повернення Казанови» режисера Едуарда Нієрманса (у головній ролі — Ален Делон). Кінокомедія представлена двома стрічками: «Вартовий» режисера-дебютанта Андре Деплешена та «Бал зануд» Іва Робера з цілим сузір'ям відомих акторів. Містична історія — у основі сюжету стрічки «Селіна» Жана-Клода Бріссо (у головній ролі Ізабель Паско). Детектив «Макс і Жеремі» Клера Девера — у виконанні популярних Філіппа Нуаре та Крістофа Ламбера. І, нарешті, нова пригодницька картина «Сніг та вогонь» Клода Пінното, в основі якої романтична історія кохання двох юнаків до однієї дівчини.

Нинішній Фестиваль сучасних французьких фільмів — найцікавіший за багато років і принесе шанувальникам французького кіно насолоду.

Галина НЕПОРОЖНЯ.

ПОГОДА

12—13 березня в Україні без опадів, лише сьогодні вдень у східних областях подекуди невеликий сніг, на дорогах ожеледиця, вітер переважно північно-західний, 5—10 метрів на секунду, у Карпатах і горах Криму подекуди пориви 15—20. Температура вдень від 1 градуса морозу до 4 градусів тепла, вночі 5—10, подекуди 13—17 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень без опадів, на дорогах ожеледиця, вітер північно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура від 1 градуса морозу до 4 градусів тепла.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Коротко

КОСМІЧНИЙ «УНІВЕРСАЛ»

Минулого року між Інститутом електрозварювання імені Патона та американською фірмою «Генезис» було підписано угоду про випробування у гідросфері зварювального апарата «Універсал», розробленого українськими фахівцями. З цією метою у відрядження до США їздили фахівці-патонівці А. Загребельний та І. Любомудров. Апарат «Універсал» призначений для роботи в аварійних ситуаціях на борту космічного корабля. Випробування відбувались у Центрі Маршалла (штат Алабама). Апарат здобув схвальну оцінку американців. Нині його передано в НАСА для повторних випробувань.

Ігор ТЕСЛЕНКО.

Київ.

ЗНИЗИМО ДЕФІЦИТ

За виробництво одноразових шприців у Хмельницькому взялося акціонерне підприємство «Віта», яке входить до складу об'єднання «Адвіс». Днями воно випустило перші 40 тисяч голок для разових шприців. Їх відправлено до укомплектування на завод «Оріон» у місто Сміла Черкаської області.

Надія ПАКУЛЬКО.

Хмельницький.

РУХ ЗАМІНИВ ГОЛОВУ

Не лише склав повноваження голови крайового Руху, а й вийшов з нього перший заступник представника Президента України в Кіровоградській області Валерій Репало. «З метою повного зосередження зусиль на державній роботі прошу це зробити», рекомендували» — повідомив прес-центр Кіровоградського крайового Народного руху. Порекомендував, правда, після мітингу та пікетування сесії облради, де висувалася вимога відставки Репала з посади заступника глави держадміністрації: на думку пікетуючих, він не міг координувати діяльність обласних організацій політичних партій, будучи керівником однієї з них.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Футбол

ДИНАМІВСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ

Післязавтра, як відомо, поновляться ігри чемпіонату країни з футболу серед клубів вищої ліги. А сьогодні о 18.00 в Клубі майстрів «Динамо» (Київ), що на вулиці Грушевського, 3, відбудеться традиційна зустріч керівництва, гравців і тренерів динамівської команди з уболівальниками, перш за все членами Клубу друзів ФК «Динамо», та журналістами.

СУМНІВНІ КОМПРОМІСИ

Панорама

Вінець будь-яких переговорів — угоди, які підписують сторони. На недавній зустрічі в Ісламабаді афганські лідери знайшли таки принципи політичного врегулювання в Афганістані. Відповідною угодою передбачено негайне й повне припинення вогню в Кабулі, зміни в уряді країни, вибори до народних зборів. Пост прем'єр-міністра віднині обійматиме Г. Хекматіар, лідер Ісламської партії Афганістану, а Б. Раббані виконуватиме обов'язки президента ще 18 місяців.

То чи можна назвати результати переговорів у пакистанській столиці тим єдиним компромісним рішенням, яке здатне у даній внутрішньополітичній ситуації вивести країну на шлях миру і стабільності? Згадані домовленості були дещо несподіваними, хоча на початку переговорів рішучість країн-посередників Пакистану, Ірану й Саудівської Аравії підтверджувала: моджахедів, доки вони не досягнуть певної згоди, з Ісламабада «не випустять». Але вся більше ніж двохсотлітня внутрішня політика Афганістану далеко не характеризувалася компромісністю і взаємною поступливістю. Важко говорити про якісь компроміси, коли державна політика будується на основі етнічної приналежності.

Смакування національною приналежністю нинішніх лідерів Афганістану, враховуючи таку історію й сучасність країни, — це не спроба звести причини афганської кризи до переваг і вад того чи іншого народу. Але в Ісламабаді президент Б. Раббані (таджик за національністю), погоджуючись з призначенням на посаду прем'єр-міністра республіки свого противника «непримиримого» Г. Хекматіара (пуштуна), в такий спосіб відсторонив від влади міністра оборони, а до цього одного з найсильніших й найвідоміших польових командирів, таджика А. Ш. Масуда і командира узбецьких формувань узбека А. Дустума, другу особу в міністерстві оборони Афганістану. Що примусило афганського президента вдатися до такого сумнівного компромісу: будь-якою ціною припинити знищення хекматіаристами мирних жителів Кабула чи тією обставиною, що в таборі непуштунів зріє розкол, чи все це зроблено під тиском посередників на переговорах?

За оцінками більшості спостерігачів такий демарш Б. Раббані може дорого обійтися не лише йому самому. Від майбутнього перерозподілу міністерських портфелей і переміщень на ієрархічній драбині влади залежатиме доля мирних угод в цілому. Важливо, якою буде реакція на нові призначення тих афганських лідерів, угруповання яких довгий час протистояли силам Хекматіара.

У такому разі, враховуючи всі найважливіші чинники в афганській політиці, чи існує альтернативний шлях до врегулювання в Афганістані тому, який обрали лідери моджахедів у Ісламабаді. Наважусь висунути своє бачення цієї проблеми і провести паралель між подіями у азіатській державі і на Європейському континенті (йдеться про колишню Югославію). Відомий план Венса — Оуена щодо врегулювання в Боснії і Герцеговині передбачає утворення на території цієї республіки десяти автономних провінцій на етнічній основі. Щось подібне, зрозуміло з урахуванням афганської специфіки, у разі виваженого підходу до бажань усіх сторін можна, на мою думку, розробити зусиллями світового співтовариства й для Афганістану. До речі, формулу перетворення цієї держави на федерацію автономних регіонів висунув «Національний ісламський рух Афганістану», найвпливовішими лідерами якого є вже згадувані А. Ш. Масуд і А. Дустум. Останній уже править фактично незалежним від Кабула регіоном на півночі республіки.

За подіями в Афганістані уважно стежать усі політичні сили в сусідньому Таджикистані. У засобах масової інформації весь час з'являються прогнози, чи варто чекати весняного наступу афганських моджахедів на прикордонні райони цієї колишньої радянської республіки. Судячи з досвіду перебування обмеженого контингенту радянських військ у ДРА, активізація бойових дій припадала саме на весну. Якщо конкретніше, то на час, коли, закінчивши весняно-польові роботи, афганські селяни брали в руки зброю і йшли в гори воювати проти невірних. Але, доки угруповання моджахедів зайняті власними проблемами, їхні командири навряд чи віддадуть наказ навіть частині своїх підлеглих рухатися в напрямку таджикистанського кордону.

Хоча більшість таджиків, котрі служили в загонах Хекматіара, вимагають від свого керівника саме таких кроків. Якщо й буде якийсь наступ, то вчинять його прихильники опозиційних таджицьких сил, які повтікали на афганську територію. Але то вже будуть не тисячі досвідчених у військовій справі моджахедів. Тому уряд Таджикистану вирішив не спокушати долю, і вже чотири російські батальйони займають позиції на таджикистансько-афганському кордоні.

Необхідно відзначити, що такі заходи Душанбе здатні остудити гарячі голови в Кабулі.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Власкори повідомляють

Мінськ

І ДРУЖНІ ЗВ'ЯЗКИ ПІДВОДЯТЬ

Восени минулого року білоруський і казахстанський уряди уклали угоду про поставку до Білорусі одного мільйона тонн пшениці. Натомість Мінськ продав партнерам за вельми низькими цінами білоруські трактори. Однак на початок березня нинішнього року республіка одержала тільки 232 тисячі тонн зерна, що спричинило перебої у забезпеченні населення хлібом і виробництві комбікормів.

Незважаючи на дружні зв'язки, уряд Білорусі має намір жорсткіше порушити це питання перед керівництвом Казахстану.

А загалом становище із зерном у Білорусі нормальне. Наприклад, запасів жита вистачить до нового врожаю. А із США недавно було доставлено як гуманітарну допомогу 50 тисяч тонн фуражного зерна. Нині вирішується питання і про поставку із Сполучених Штатів 200 тисяч тонн фуражної кукурудзи.

Віктор ХОРОШКО.

Фотофакт

КОЖЕН РОБИТЬ СВІЙ «БІЗНЕС»

Збільшилася кількість злочинних груп в Німеччині, які займаються підробкою грошей. Одне з таких «об'єднань» фальшивомонетників діяло в Дортмунді. Як свідчать фахівці, купюри, надруковані на кольоровому високопотужному ксероксі, дуже важко відрізнити від справжніх.

Фото агенції ДПА.

У парламентах світу

А СПРАВА СТОЇТЬ

Чергові сесії Верховної Ради Республіки Вірменія давно вже не дають якихось відчутних результатів. Тому майже регулярними є нині позачергові сесії. Але і вони останнім часом фактично провалюються.

Так сталося і з останнім засіданням парламенту, на якому мали розглядати питання про скликання Установчих зборів. Однак воно так і не ввійшло до порядку денного, а депутати після багатогодинних дебатів, висловившися за необхідність якнайшвидшого прийняття нової Конституції Вірменії, розійшлися, так і не прийнявши ніякого рішення.

Хоч деякі народні обранці вважають, що Верховна Рада має достатній потенціал для плідної роботи над Конституцією, практика, однак, засвідчує протилежне.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

Реалії

ЗА ПАЛИВО — ЖИТЛОВІ БУДИНКИ

Гостра енергетична криза змушує уряд Молдови вишукувати всілякі способи для поставок у республіку палива. Через нестачу грошей Молдова за тюменські нафтопродукти збирається розраховуватися житловими будинками.

На основі двосторонньої угоди, підписаної між Молдовою й Росією, уряд республіки видав постанову, згідно з якою молдовський будзагін зводитиме в Тюменській області житло для нафтовиків. Фінансувати ці роботи доручено державному департаменту з палива.

А тим часом через відсутність у республіці запасів бензину зупиняється транспорт. Днями з маршруту Кишинів — Одеса було знято три дизелі з чотирьох: два поїзди, що ходили до прикордонного з Румунією міста Унгени, і єдиний поїзд, який зв'язує Кишинів з північчю Молдови — селищем Окниця. Як повідомив перший заступник начальника управління залізниць Молдови І. Цуркану, збитки від цього становлять мільйон карбованців щодоби.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Візити

РОЗМОВА НЕ З ПОСЕРЕДНИКОМ

Сьогодні розпочинається візит прем'єр-міністра Ізраїлю І. Рабина до США. В Єрусалимі йому надають великого значення. Як повідомили з канцелярії глави уряду, переговори у Вашингтоні будуть присвячені в основному проблемам Близького Сходу і небезпеці для всього світу, що йде від мусульманського фундаменталізму.

Під час переговорів у Вашингтоні Рабин спробує з'ясувати суть понять, вкладених у відому близькосхідну заяву держсекретаря У. Кристофера про те, що США з «чесного брокера» і «посередника» хочуть стати «повноправним учасником» арабо-ізраїльських мирних переговорів.

Досягнення миру з арабськими країнами, на думку прем'єра Ізраїлю, потребуватиме вагомих гарантій. Через те, цілком можливо, буде укладено ряд угод у військовій галузі. Може йтися, по-перше, про обмін науковою і розвідувальною інформацією між США та Ізраїлем на найвищому рівні. По-друге, в Ізраїлі розмістять американське військове устаткування, щоб на випадок війни ізраїльська армія могла ним скористатися. По-третє, в політичних колах Ізраїлю зріє думка про необхідність перетворення портового міста Хайфа в одну з військово-морських баз США. Крім того, коли в обмін на мир із Сирією з Голанських висот буде виведено ізраїльські війська, то їхнє місце займуть американські як гарант безпеки Ізраїлю. Очевидно, ці питання обговорюватимуться на зустрічі з Президентом Клінтоном, яка відбудеться 15 березня, та під час відвідин Пентагону і переговорів з міністром оборони США Л. Еспіним.

І. Рабин візьме участь в урочистій церемонії спуску на воду першого ракетоносця типу «Саар-5», будівництво якого для ізраїльської армії було завершено на судноверфях військово-морської бази у штаті Міссісіпі.

Світлана МАЙДАННИК,
власний кореспондент Держтелерадіомовної компанії України в Ізраїлі.
(Спеціально для «ГУ»).

ПОКИ ЩО САМІ ЗАПИТАННЯ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Йдеться, схоже, вже не про відстоювання якихось концепцій економічних реформ, а тільки про прагнення показати всьому народові в найневигіднішому світлі своїх політичних опонентів. Спершу Р. Хасбулатов задає тональність такій «дискусії», потім естафету переймає його заступник М. Рябов. Та й Президент Б. Єльцин у боргу не залишився. Депутати теж підтримали цю лінію. Не випадково один з лідерів «Громадянського союзу» В. Липицький, який ніколи до радикалів не належав, констатував:

— З'їзд однозначно і різко розвернувся до конфронтації з Президентом, а тональність цьому задала доповідь Рябова.

Та представники президентської команди, незважаючи на песимістичні прогнози щодо результатів форуму, не втрачають надій. С. Філатов, «катапультований» нещодавно з хасбулатовських замів у керівники президентської адміністрації, відзначив:

— Відміна референдуму змусить Президента піти на опитування населення.

Ще чіткіше висловився лідер парламентської групи «Радикальні демократи» С. Юшенков, який називає навіть дату цього опитування — 12 червня.

Другий день роботи з'їзду повторив перший: той же дух конфронтаційності, свист і «заплескування» з залу, ходіння депутатів під час засідань. Збулося припущення, що обранці прибули в Москву у цілком визначеному настрої і відмовлятися від своїх поглядів не збираються.

Втім, це погляди чи щось інше? А може, просто бажання вічної конфронтації з усіма, цілком притаманне російській політиці протягом багатьох століть? Та ще помножене на низьку кваліфікацію, на невміння відповідати за свої рішення і вчинки. Те, що з'їзд — анахронізм, ясно, по-моєму, навіть школяреві. Але те, що він сам собі не підпише вирок — теж досить очевидно. А поки що ситуація на з'їзді безвихідна. Після умовлянь головуючого на другий день заступника глави парламенту РФ Ю. Вороніна депутати погодились на «м'яке» рейтингове голосування з трьох варіантів проекту рішення — депутатського, президентського і глав республік та місцевих адміністрацій. І, звичайно ж, вибрали свій. Це фактично скасовує рішення попереднього з'їзду.

Після чергової перерви розпочалася «разборка» з другого питання порядку денного — про виконання посадовими особами Конституції РФ. Тон їй задав депутат М. Челноков, який донедавна ходив у демократах і прихильниках Б. Єльцина, а потім швиденько перебрався в стан опозиції. Він висунув вимогу імпічменту Президента, після чого Б. Єльцин демонстративно залишив зал. Депутати супроводжували цю сцену бурхливими оплесками.

Експрес-інформація

КРАЩЕ ПІЗНІШЕ, НІЖ...

З офіційним візитом до Франції прибув Президент Вірменії Л. Тер-Петросян. Заплановано його зустрічі з французьким Президентом Ф. Міттераном і підписання договору про дружбу і співробітництво двох держав. Візит Л. Тер-Петросяна мав відбутися ще минулого тижня, але перенесений на прохання французької сторони.

ВІЙНА ПЕРЕМІСТИЛАСЯ В ГОРИ

Розгром сил опозиції в горах Припамір'я фактично виключає можливість весняного великомасштабного наступу антиурядових угруповань на Душанбе, заявив заступник глави уряду Таджикистану Назрієв. Він також повідомив, що урядові війська під час боїв втратили 170 вбитими і 230 пораненими. За словами Назрієва, сили опозиції втратили в два-три рази більше своїх бійців.

Тим часом ще близько двохсот російських прикордонників із Пскова направлено до Таджикистану для укріплення таджикистансько-афганського кордону.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про систему валютного регулювання і валютного контролю

Цей Декрет установлює режим здійснення валютних операцій на території України, визначає загальні принципи валютного регулювання, повноваження державних органів і функції банків та інших кредитно-фінансових установ України в регулюванні валютних операцій, права й обов'язки суб'єктів валютних відносин, порядок здійснення валютного контролю, відповідальність за порушення валютного законодавства.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

Терміни, що використовуються в цьому Декреті, мають таке значення:

1) «валютні цінності»:

валюта України — грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет і в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти на рахунках, у внесках в банківських та інших кредитно-фінансових установах на території України;

платіжні документи та інші цінні папери (акції, облігації, купони до них, бони, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, ощадні книжки, інші фінансові та банківські документи), виражені у валюті України;

іноземна валюта — іноземні грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти у грошових одиницях іноземних держав і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, що перебувають на рахунках або вносяться до банківських та інших кредитно-фінансових установ за межами України;

платіжні документи та інші цінні папери (акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, інші фінансові та банківські документи), виражені в іноземній валюті або монетарних металах;

монетарні метали — золото і метали іридієво-платинової групи в будь-якому вигляді та стані, за винятком ювелірних, промислових і побутових виробів з цих металів і брухту цих металів.

Для цілей цього Декрету надалі під термінами:

«валюта України» - розуміється як власне валюта України, так і платіжні документи та інші цінні папери, виражені у валюті України;

«іноземна валюта» розуміється як власне іноземна валюта, так і монетарні метали, платіжні документи та інші цінні папери, виражені в іноземній валюті або монетарних металах;

2) «валютні операції»:

операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, за винятком операцій, що здійснюються між резидентами у валюті України;

операції, пов'язані з використанням валютних цінностей в міжнародному обігу як засобу платежу, з переданням заборгованостей та інших зобов'язань, предметом яких є валютні цінності;

операції, пов'язані з ввезенням, переказуванням і пересиланням на територію України та вивезенням, переказуванням і пересиланням за її межі валютних цінностей;

3) «уповноважений банк» — будь-який комерційний банк, офіційно зареєстрований на території України, що має ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій, а також здійснює валютний контроль за операціями своїх клієнтів;

4) «конвертована валюта» — іноземна валюта, що віднесена до цієї категорії Національним банком України;

5) «резиденти»:

фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), які мають постійне місце проживання на території України, у тому числі ті, що тимчасово перебувають за кордоном;

юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), з місцезнаходженням на території України, які здійснюють свою діяльність на підставі законів України;

дипломатичні, консульські, торговельні та інші офіційні представництва України за кордоном, які користуються імунітетом і дипломатичними привілеями, а також філії та представництва підприємств і організацій України за кордоном, що не здійснюють підприємницької діяльності;

6) «нерезиденти»:

фізичні особи (іноземні громадяни, громадяни України, особи без громадянства), які мають постійне місце проживання за межами України, в тому числі ті, що тимчасово перебувають на території України;

юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), з місцезнаходженням за межами України, які створені й діють відповідно до законодавства іноземної держави, у тому числі юридичні особи та інші суб'єкти підприємницької діяльності з участю юридичних осіб та інших суб'єктів підприємницької діяльності України;

розташовані на території України іноземні дипломатичні, консульські, торговельні та інші офіційні представництва, міжнародні організації та їх філії, що користуються імунітетом і дипломатичними привілеями, а також представництва інших організацій і фірм, які не здійснюють підприємницької діяльності на підставі законів України.

Розділ II. ОПЕРАЦІЇ З ВАЛЮТНИМИ ЦІННОСТЯМИ

Стаття 2. Право власності на валютні цінності

1. Резиденти і нерезиденти мають право бути власниками валютних цінностей, що знаходяться на території України. Резиденти мають право бути власниками також валютних цінностей, що знаходяться за межами України, крім випадків, передбачених законодавчими актами України.

2. Резиденти і нерезиденти мають право здійснювати валютні операції з урахуванням обмежень, встановлених цим Декретом та іншими актами валютного законодавства України.

Стаття 3. Статус валюти України

1. Валюта України є єдиним законним засобом платежу на території України, який приймається без обмежень для оплати будь-яких вимог та зобов'язань, якщо інше не передбачено цим Декретом, іншими актами валютного законодавства України.

2. Порядок ввезення, переказування і пересилання з-за кордону, а також вивезення, переказування і пересилання за кордон резидентами і нерезидентами валюти України визначається Національним банком України. Суми у валюті України, що були вивезені, переказані, переслані на законних підставах за кордон, можуть бути вільно ввезені, переслані, переказані назад в Україну.

Стаття 4. Порядок використання надходжень у іноземній валюті

1. Усі надходження на користь резидентів у іноземній валюті підлягають обов'язковому продажу через уповноважені банки на міжбанківському валютному ринку України, за винятком випадків, передбачених у пункті 2 цієї статті.

2. Обов'язковому продажу не підлягають:

кошти в конвертованій валюті, придбані на міжбанківському валютному ринку України через уповноважені банки та інші кредитно-фінансові установи, що мають ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій, — протягом терміну, встановленого валютним законодавством для розрахунків з нерезидентами;

кошти в іноземній валюті, одержані фізичними особами — резидентами, включаючи оплату праці, за винятком коштів, одержаних від підприємницької діяльності;

кошти в іноземній валюті, що належать резидентам, які перелічені в абзаці четвертому пункту 5 статті 1 цього Декрету;

кошти в іноземній валюті, що належать уповноваженим банкам та іншим кредитно-фінансовим установам, які мають ліцензію Національного банку України на здійснення валютних операцій, в тому числі придбані відповідно до підпункту «б» пункту 2 статті 6 цього Декрету, з урахуванням правил ведення касових операцій, що встановлюються Національним банком України;

кошти в міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, які використовуються у торговельному обороті з іноземними державами, а також кошти в неконвертованій іноземній валюті, які використовуються у неторговельному обороті з іноземними державами на підставі положень міжнародних договорів України;

кошти в іноземній валюті, одержані від приватизації державного майна.

3. Уповноважені банки зобов'язані продавати усі надходження на користь резидентів у іноземній валюті на міжбанківському валютному ринку України протягом п'яти банківських днів з моменту зарахування таких надходжень на кореспондентські рахунки уповноважених банків.

Кошти у валюті України, одержані уповноваженими банками від виконання зазначених операцій, підлягають відрахуванню резидентам протягом двох банківських днів з моменту зарахування зазначених коштів на баланси цих банків.

4. Уповноважені банки зобов'язані купувати іноземну валюту на міжбанківському валютному ринку України за дорученням і за рахунок резидентів з метою забезпечення виконання зобов'язань резидентів, які випливають з абзаців четвертого, п'ятого, шостого підпункту «а» пункту 4 статті 5 цього Декрету.

5. Національний банк України зобов'язаний проводити політику, спрямовану на підтримання валюти України, і з цією метою може виступати суб'єктом міжбанківського валютного ринку України.

Стаття 5. Ліцензії Національного банку України

1. Національний банк України видає індивідуальні та генеральні ліцензії на здійснення валютних операцій, які підпадають під режим ліцензування згідно з цим Декретом.

2. Генеральні ліцензії видаються комерційним банкам та іншим кредитно-фінансовим установам України на здійснення валютних операцій, що не потребують індивідуальної ліцензії, на весь період дії режиму валютного регулювання.

3. Уповноважені банки та інші кредитно-фінансові установи, що одержали генеральну ліцензію Національного банку України на здійснення операцій, пов'язаних з торгівлею іноземною валютою, мають право відкривати на території України пункти обміну іноземних валют, у тому числі на підставі агентських угод з іншими юридичними особами — резидентами.

4. Індивідуальні ліцензії видаються резидентам і нерезидентам на здійснення разової валютної операції на період, необхідний для здійснення такої операції. Індивідуальної ліцензії потребують такі операції:

а) вивезення, переказування і пересилання за межі України валютних цінностей, за винятком:

вивезення, переказування і пересилання за межі України фізичними особами — резидентами іноземної валюти на суму, що визначається Національним банком України;

вивезення, переказування і пересилання за межі України фізичними особами — резидентами і нерезидентами іноземної валюти, яка була раніше ввезена ними в Україну на законних підставах;

платежів у іноземній валюті, що здійснюються резидентами за межі України на виконання зобов'язань у цій валюті перед нерезидентами щодо оплати продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності та інших майнових прав, за винятком оплати валютних цінностей;

платежів у іноземній валюті за межі України у вигляді процентів за кредити, доходу (прибутку) від іноземних інвестицій;

вивезення за межі України іноземної інвестиції в іноземній валюті, раніше здійсненої на території України, в разі припинення інвестиційної діяльності;

б) ввезення, переказування, пересилання в Україну валюти України, за винятком випадків, передбачених пунктом 2 статті 3 цього Декрету;

в) надання і одержання резидентами кредитів в іноземній валюті, якщо терміни і суми таких кредитів перевищують встановлені законодавством межі;

г) використання іноземної валюти на території України як засобу платежу або як застави;

д) розміщення валютних цінностей на рахунках і вкладах за межами України, за винятком:

відкриття фізичними особами — резидентами рахунків у іноземній валюті на час їх перебування за кордоном;

відкриття кореспондентських рахунків уповноваженими банками;

відкриття рахунків у іноземній валюті резидентами, зазначеними в абзаці четвертому пункту 5 статті 1 цього Декрету;

е) здійснення інвестицій за кордон, у тому числі шляхом придбання цінних паперів, за винятком цінних паперів або інших корпоративних прав, отриманих фізичними особами — резидентами як дарунок або у спадщину.

5. Одержання індивідуальної ліцензії однією із сторін валютної операції означає також дозвіл на її здійснення іншою стороною або третьою особою, яка має відношення до цієї операції, якщо інше не передбачено умовами індивідуальної ліцензії.

6. Порядок і термін видачі ліцензій, перелік документів, необхідних для одержання ліцензій, а також підстави для відмови у видачі ліцензій визначаються Національним банком України.

Відмова у видачі Національним банком України ліцензії може бути оскаржена в суді або арбітражному суді.

Стаття 6. Порядок організації торгівлі іноземною валютою

1. Торгівля іноземною валютою на території України резидентами і нерезидентами — юридичними особами здійснюється через уповноважені банки та інші кредитно-фінансові установи, що одержали ліцензію на торгівлю іноземною валютою Національного банку України, виключно на міжбанківському валютному ринку України. Структура міжбанківського валютного ринку, а також порядок та умови торгівлі іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку визначаються Національним банком України.

2. Уповноважені банки та інші кредитно-фінансові установи, що одержали ліцензію Національного банку України:

(Продовження на 7-й стор.).

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про систему валютного регулювання і валютного контролю

**(Продовження.
Початок на 6-й стор.).**

а) від свого імені купують і продають іноземну валюту на міжбанківському валютному ринку України за дорученням і за рахунок резидентів і нерезидентів;

б) мають право від свого імені і за свій рахунок купувати іноземну валюту готівкою у фізичних осіб — резидентів і нерезидентів, а також продавати її фізичним особам — резидентам.

3. Резиденти і нерезиденти — фізичні особи мають право продавати іноземну валюту уповноваженим банкам та іншим кредитно-фінансовим установам, які одержали ліцензію Національного банку України, або за їх посередництвом — іншим фізичним особам — резидентам.

4. Фізичні особи — резиденти мають право купувати іноземну валюту в уповноважених банках та інших кредитно-фінансових установах, що одержали ліцензію Національного банку України, або за їх посередництвом — у інших фізичних осіб — резидентів і нерезидентів.

Стаття 7. Порядок організації розрахунків у іноземній валюті

У розрахунках між резидентами і нерезидентами в межах торговельного обороту використовується як засіб платежу іноземна валюта. Такі розрахунки здійснюються лише через уповноважені банки.

Наймодавці - нерезиденти здійснюють оплату праці резидентів в іноземній валюті — у готівковій або безготівковій формі.

Здійснення розрахунків між резидентами і нерезидентами в межах торговельного обороту у валюті України допускається за умови одержання індивідуальної ліцензії Національного банку України.

Стаття 8. Валютний (обмінний) курс

1. Для валютних операцій використовуються валютні (обмінні) курси іноземних валют, виражені у валюті України, курси валютних цінностей, виражені в іноземних валютах, а також у розрахункових (клірингових) одиницях. Зазначені курси встановлюються Національним банком України на підставі результатів торгів валютними цінностями на міжбанківському валютному ринку України.

Національний банк України може встановлювати інші способи визначення курсів валютних цінностей, виражених у розрахункових (клірингових) одиницях, які використовуються у торговельному обороті з іноземними державами, а також у неконвертованих іноземних валютах, які використовуються у неторговельному обороті з іноземними державами на підставі положень міжнародних угод України.

2. Національний банк України може встановлювати граничні розміри маржі за операціями на міжбанківському валютному ринку України уповноважених банків та інших кредитно-фінансових установ, що одержали ліцензію Національного банку України, за винятком операцій, пов'язаних із строковими (ф'ючерсними) угодами.

Стаття 9. Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна

1. Валютні цінності та інше майно резидентів, яке перебуває за межами України, підлягає обов'язковому декларуванню у Національному банку України.

Порядок і терміни декларування встановлюються Національним банком України.

2. Національний банк України гарантує таємницю інформації, зазначеної в пункті 1 цієї статті, відповідно до положень статті 52 Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Стаття 10. Звітність про валютні операції

1. Порядок, види, форми і терміни подання звітності резидентами і нерезидентами про їх валютні операції визначаються Національним банком України за погодженням з Міністерством статистики України з урахуванням чинного законодавства України.

2. Несвоєчасне подання, приховування або перекручення звітності про валютні операції тягне за собою відповідальність, передбачену статтею 16 цього Декрету.

**Розділ III.
ПОВНОВАЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ І ФУНКЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ У СФЕРІ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ВАЛЮТНОГО КОНТРОЛЮ**

Стаття 11. Повноваження Національного банку України та Кабінету Міністрів України у сфері валютного регулювання

1. Національний банк України у сфері валютного регулювання:

здійснює валютну політику виходячи з принципів загальної економічної політики України;

складає разом з Кабінетом Міністрів України платіжний баланс України;

контролює дотримання затвердженого Верховною Радою України ліміту зовнішнього державного боргу України;

визначає у разі необхідності ліміти заборгованості в іноземній валюті уповноважених банків нерезидентам;

видає у межах, передбачених цим Декретом, обов'язкові для виконання нормативні акти щодо здійснення операцій на валютному ринку України;

нагромаджує, зберігає і використовує резерви валютних цінностей для здійснення державної валютної політики;

видає ліцензії на здійснення валютних операцій та приймає рішення про їх скасування;

установлює способи визначення і використання валютних (обмінних) курсів іноземних валют, виражених у валюті України, курсів валютних цінностей, виражених у іноземній валюті або розрахункових (клірингових) одиницях, згідно із статтею 8 цього Декрету;

установлює за погодженнями з Міністерством статистики України єдині форми обліку, звітності та документації про валютні операції, порядок контролю за їх достовірністю та своєчасним поданням;

забезпечує публікацію банківських звітів про власні операції та операції уповноважених банків.

2. Кабінет Міністрів України у сфері валютного регулювання:

визначає і подає на затвердження до Верховної Ради України ліміт зовнішнього державного боргу України;

бере участь у складанні платіжного балансу України;

забезпечує виконання бюджетної та податкової політики в частині, що стосується руху валютних цінностей;

забезпечує формування і виступає розпорядником Державного валютного фонду України згідно із статтею 14 цього Декрету;

визначає порядок використання надходжень у міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, які використовуються у торговельному обороті з іноземними державами, а також у неконвертованих іноземних валютах, які використовуються у неторговельному обороті з іноземними державами на підставі положень міжнародних договорів України.

Стаття 12. Сфера валютного контролю

1. Валютні операції за участю резидентів і нерезидентів підлягають валютному контролю.

Валютному контролю підлягають також зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна, які випливають з пункту 1 статті 9 цього Декрету.

2. Органи, що здійснюють валютний контроль, мають право вимагати і одержувати від резидентів і нерезидентів повну інформацію про здійснення ними валютних операцій, стан банківських рахунків в іноземній валюті у межах повноважень, визначених статтею 13 цього Декрету, а також про майно, що підлягає декларуванню згідно з пунктом 1 статті 9 цього Декрету.

Стаття 13. Функції державних органів і банківської системи України у сфері валютного контролю

1. Національний банк України є головним органом валютного контролю, що:

здійснює контроль за виконанням правил регулювання валютних операцій на території України з усіх питань, не віднесених цим Декретом до компетенції інших державних органів;

забезпечує виконання уповноваженими банками функцій щодо здійснення валютного контролю згідно з цим Декретом та іншими актами валютного законодавства України.

2. Уповноважені банки здійснюють контроль за валютними операціями, що проводяться резидентами і нерезидентами через ці банки.

3. Державна податкова інспекція України здійснює фінансовий контроль за валютними операціями, які проводяться резидентами і нерезидентами на території України.

4. Міністерство зв'язку України здійснює контроль за додержанням правил поштових переказів та пересилання валютних цінностей через митний кордон України.

5. Державний митний комітет України здійснює контроль за додержанням правил переміщення валютних цінностей через митний кордон України.

**Розділ IV.
ІНШІ ПИТАННЯ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ**

Стаття 14. Державні та місцеві валютні фонди

1. Кабінет Міністрів України формує Державний валютний фонд України за рахунок коштів державного бюджету України у межах сум видатків, затверджених Верховною Радою України, шляхом купівлі валютних цінностей на міжбанківському валютному ринку України або за погодженням з Національним банком України на міжнародному валютному ринку та одержання кредитів у іноземній валюті в межах затвердженого Верховною Радою України ліміту зовнішнього державного боргу України, а також за рахунок інших надходжень, передбачених чинним законодавством.

2. Рада Міністрів Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів формують відповідно республіканський (Республіки Крим) та місцеві валютні фонди шляхом придбання іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України за рахунок коштів відповідних бюджетів у межах затверджених Верховною Радою Республіки Крим, Радами народних депутатів сум видатків, а також за рахунок інших надходжень, передбачених чинним законодавством, і виступають розпорядниками коштів цих валютних фондів.

Стаття 15. Офіційні валютні резерви

Офіційні валютні резерви створюються, утримуються і використовуються Національним банком України для підтримання валютного (обмінного) курсу валюти України.

Стаття 16. Відповідальність за порушення валютного законодавства

1. Порушення положень цього Декрету та інших актів валютного законодавства тягне за собою цивільно-правову, адміністративну і кримінальну відповідальність відповідно до законодавства України.

2. До резидентів, нерезидентів, винних у порушенні правил валютного регулювання і валютного контролю, застосовуються такі міри відповідальності (фінансові санкції):

за здійснення операцій з валютними цінностями, що передбачені пунктом 2 статті 5 цього Декрету, без одержання генеральної ліцензії Національного банку України — штраф у сумі, еквівалентній сумі (вартості) зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій, з виключенням банку із Республіканської книги реєстрації банків або без такого виключення;

за здійснення операцій з валютними цінностями, що потребують одержання ліцензії Національного банку України згідно з пунктом 4 статті 5 цього Декрету, без одержання індивідуальної ліцензії Національного банку України — штраф у сумі, еквівалентній сумі зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій;

за торгівлю іноземною валютою банками та іншими кредитно-фінансовими установами без одержання ліцензії Національного банку України та (або) з порушенням порядку й умов торгівлі валютними цінностями на міжбанківському валютному ринку України, встановлених Національним банком України,— штраф у сумі, еквівалентній сумі (вартості) зазначених валютних цінностей, перерахованій у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких операцій, з виключенням банку із Республіканської книги реєстрації банків або без такого виключення;

за невиконання уповноваженими банками обов'язків, передбачених пунктами 3 і 4 статті 4 та пунктом 2 статті 13 цього Декрету, — позбавлення генеральної ліцензії Національного банку України на право здійснення валютних операцій або штраф у розмірі, що встановлюється Національним банком України;

за порушенням резидентами порядку розрахунків, установленого статтею 7 цього Декрету, — штраф у розмірі, еквівалентному сумі валютних цінностей, що використовувалися при розрахунках, перерахованих у валюту України за обмінним курсом Національного банку України на день здійснення таких розрахунків;

за несвоєчасне подання, приховування або перекручення звітності про валютні операції — штраф у сумі, що встановлюється Національним банком України;

за невиконання резидентами вимог щодо декларування валютних цінностей та іншого майна, передбачених статтею 9 цього Декрету, — штраф у сумі, що встановлюється Національним банком України.

Санкції, передбачені цим пунктом, застосовуються Національним банком України та за його визначенням — підпорядкованими йому установами. Оскарження дій щодо накладення стягнень провадиться у судовому порядку.

Суми стягнених штрафів спрямовуються до державного бюджету України.

Стаття 17. Заключні положення

1. Пункт 2 статті 25 Закону України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 24, ст. 272) викласти в такій редакції:

«2. Порядок використання виручки підприємства в іноземній валюті визначається валютним законодавством України».

2. Пункт 2 статті 16 Закону України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 20, ст. 272) викласти в такій редакції:

«2. Порядок використання виручки підприємства в іноземній валюті визначається валютним законодавством України».

3. У статті 21 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 24, ст. 348, № 38, ст. 562):

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Покупці-нерезиденти набувають державне майно у процесі приватизації з оплатою його вартості у вільно конвертованій валюті. Перерахунок вартості об'єктів, що приватизуються, у вільно конвертовану валю

(Закінчення на 11-й стор.).

Від редакції: У зв'язку з численними публікаціями у вітчизняній та зарубіжній пресі про діяльність в країнах СНД, і, зокрема, в Україні, швейцарської фірми «СІАБЕКО» пропонуємо увазі наших читачів кілька з них, які друкуємо з скороченнями.

І В УРЯДУ КУЧМИ ВСЕ ГЕНІАЛЬНЕ—ПРОСТЕ

Що переходити від економіки державної до ринкової життєво важливо, що іншого шляху нема, знає нині кожний. Як це зробити у державах СНД, де на відміну від їх колишніх східних та західних сусідів по соцтабору за більш як 70 років тоталітарної влади не залишилося в живих майже нікого, хто хоча б неясно пам'ятав, що таке ринок, як дати економічну свободу людям, котрі ніколи не знали її, — не відає практично ніхто.

Цю сумну істину переконливо підтверджує і досвід України...

80—90 відсотків валютних надходжень України дає вузьке коло найбільших підприємств і акціонерних об'єднань, котрим і можна було б делегувати право монополії на зовнішню торгівлю власною та їхніх колег продукцією за умови особистого довір'я до цих керівників.

Одним із перших актів в цьому напрямку стало створення міжнародної акціонерної торговельно-фінансової групи «Україна», котрій уряд дав право на експорт хімічної та металургійної продукції державних підприємств, які добровільно увійшли до числа акціонерів. Ця група отримала статус міжнародної, оскільки нині одним із дев'яти її акціонерів є відома швейцарська фірма СІАБЕКО...

Б. І. Коробко, президент АГ «Україна»:

— Головними завданнями нашої компанії є: по-перше, забезпечення використання валюти в суворій відповідності з завданнями уряду та законами України; по-друге, звільнення підприємств від функцій, які для них не профільні (торгівля, закупівля, маркетинг), тобто добровільне делегування цих функцій АГ «Україна». По-третє, кваліфіковане оволодіння ринками збуту, продаж товару за світовими цінами.

До речі, саме тому іноземним партнером АГ «Україна» і вибрала СІАБЕКО. Це відома фірма, яка зарекомендувала себе як надійний партнер і має філіали в усіх найважливіших регіонах світу, а також має досвід торгівлі хімічною й металургійною продукцією.

Петро КОВАЛЕНКО,
економіст.

(«Киевские ведомости»)

ЧИ ВЕДУТЬ СЛІДИ ЗНИКЛИХ МІЛЬЯРДНИХ КОШТІВ КПРС ДО ТОРГОВЕЛЬНОГО ТОВАРИСТВА СІАБЕКО АГ?

Леонід Веселовський уміє майстерно приховувати власну діяльність, а часом і особу. І все ж із ним стався казус: записав свою квартиру високо в горах над Цюріхським озером по вулиці Регіштрассе, 5-г міста Кільхберга на своє справжнє ім'я. Крім цих вивісок ніщо не вказувало б властям країни на існування колишнього полковника КДБ. Між тим таблички поштової скриньки він зняв, і тільки члени сім'ї, котрі, приїхавши, голосно розмовляли по-російськи, відпочиваючи в саду, вказали дорогу до Веселовського.

Його справді приємне життя у Швейцарії протікає під дахом цюріхського СІАБЕКО-концерну. Акціонерне товариство СІАБЕКО наймає для 51-річного росіянина квартиру з телефоном, а цугські номери його сріблясто-сірого трьохсотого «Мерседеса» отримані за рахунок інвестицій СІАБЕКО. З благодійністю це проте ніяк не зв'язане. Одноосібний контакт з Веселовським СІАБЕКО має завдяки єдиній у своєму роді метаморфозі. Маленькі акціонерні товариства СІАБЕКО АГ в Дітліконі та СІАБЕКО-Трейдінг у Цугу, котрі в 1982—1983 роках з допомогою друзів поставив на ноги чоловік практично без засобів коштів на ім'я Борис Бірштейн, ще півроку тому ледь животіли. Дві фірми закидали найдешевше італійське взуття і одяг, який не мав попиту, на висохлий радянський ринок. І все ж таки в кінці 1991 року маленьке підприємство перетворилося практично за одну ніч на Всесвітній Торговельний Дім з представництвами, принаймні на папері, в Нью-Йорку, Торонто, Римі, Брюсселі, Москві, Бішкеку, Кишиневі та Гонконзі. За багато сотень тисяч франків узяті в оренду приміщення центрального офісу СІАБЕКО в Дітліконі були підготовлені для інтернаціональної діяльності. Кожне представництво СІАБЕКО отримало свого президента (його легко впізнати за двома діамантами у розпізнавальному значку фірми СІАБЕКО), котрі, так захотів голова Борис Бірштейн (4 діаманти), роз'їжджатимуть на службових «Мерседесах». Словом, грандіозне перетворення для торговельного підприємства, котре до цього мало тільки скромні прибутки...

Антон ЛАСДНЕР.

(«DIE WELTWOCHE»)

ПЕРЕБУДОВА НА ГРОШІ КПРС

Під таким заголовком газета «Новое русское слово», що виходить у США російською мовою, опублікувала статтю Олександра Гранта, тема якої — «нова російська еліта», як вона сформувалася і як діє...

Раніше московський офіс СІАБЕКО разом з безліччю інших іноземних фірм містився в хаммерівському Центрі міжнародної торгівлі. Тепер, як розповів мені один бізнесмен, що повернувся недавно з Москви, ця фірма зайняла особняк на Ленінських горах, де колись зупинявся зазвичай Фідель Кастро. У московському філіалі СІАБЕКО працював син Петра Лучинського, колишнього кандидата в ЦК КПРС, другого секретаря ЦК таджицької компартії, а потім керівника молдавських комуністів і члена горбачовського Політбюро. За словами Гевіна Х'юїта, «ця компанія встановила контакти з (комуністичною) партією на дуже високому рівні. Ці зв'язки нині розслідує прокуратура Росії, хоча СІАБЕКО заперечує, що вела фінансові справи від імені партії».

У грудні минулого року в Києві було зареєстровано акціонерне товариство «Україна», до якого ввійшли дев'ять партнерів — три українські металургійні комбінати, п'ять місцевих підприємств із виробництва мінеральних добрив та фірма СІАБЕКО-Груп, котра отримуватиме 30—35 відсотків прибутків...

Від редакції («Труда». — Ред. «ГУ»): З проханням прокоментувати цю публікацію американської газети ми звернулися до заступника начальника Відділу з нагляду за розслідуванням особливо важливих справ Генеральної прокуратури Росії Сергія Олексійовича Аристова, котрий очолював слідчо-оперативну групу, яка розслідувала карну справу з умовною назвою «Про фінансово-господарську діяльність КПРС». Його ім'я, до речі, згадується і в тексті статті американської газети.

— За винятком безпосередньо не стосовних теми кількох епізодів на початку статті, про які мені нічого невідомо, зокрема про обставини смерті відповідального комсомольського працівника, я можу підтвердити, що виклад фактів у цій публікації відповідає дійсності, — сказав С. О. Аристов. — У ній названо багато реальних осіб і достовірно викладені відомі нам подробиці про переведення великих сум партійних грошей до комерційних банків і компаній. А Л. Веселовського справді можна вважати «хрещеним батьком» багатьох нелегальних комерційних починів КПРС як усередині країни, так і за кордоном. У статті згадуються конкретні компанії та фірми, частина з яких напевне перебуває в полі зору нашого слідства...

(«Труд»)

ЗОЛОТИЙ РАДНИК ПРЕЗИДЕНТІВ

Раніше його покровителями були високопоставлені чиновники СРСР, тепер — керівники суверенних республік. Чи така вже безкорислива його допомога!

РІВНО рік тому в публікації «Як КДБ зводив рахунки з КПРС» ми розповіли про офіцерів держбезпеки Веселовського і Давиденка, вкорінених наприкінці 1990 року в апарат ЦК КПРС для налагодження нелегального партійного бізнесу. Партія на той час переживала не тільки найсерйознішу за весь час свого існування політичну кризу, а й фактично виявилась банкрутом...

В одному із звітів про виконану роботу в управлінні справами ЦК КПРС Леонід Веселовський згадував фірму СІАБЕКО: «Враховуючи вибухонебезпечність обстановки в Кемерові, мною були залучені іноземні компанії, які погодилися вжити екстрених заходів для постачання регіону продуктами харчування та медикаментами. Зокрема, була залучена швейцарсько-канадська компанія «СІАБЕКО-Груп», що погодилася підготувати план комплексного розвитку регіону... Тільки від СІАБЕКО область отримала продуктів на суму більш як 25 мільйонів карбованців».

А які були справжні причини такої великомасштабної благодійності? Про них у звітах Веселовського, природно, жодного слова. Ми спробували це з'ясувати. І спершу — про те, що собою являє фірма СІАБЕКО та її голова Борис Бірштейн.

За яких обставин перетнулися шляхи Бірштейна і Веселовського, сказати важко. Але з допомогою Веселовського глава СІАБЕКО затим познайомився з Геннадієм Янаєвим, з яким офіцер КДБ якийсь час працював у ЦК ВЛКСМ. І після цього знайомства справи Бірштейна в СРСР пішли вгору.

Від поставок до СРСР баночного пива «Молсон» Бірштейн поступово перейшов до серйозних угод з такими організаціями, як «Машинпромімпорт», «Промсировинаімпорт», «Зовнішпосилторг». Радянська сторона на це витратила більш як 150 мільйонів інвалютних карбованців.

У 1985 році в Зовнішторгбанку СРСР Бірштейн придбав діамантів на суму, яка перевищувала 200 тисяч доларів. Згодом КРУ Зовнішекономбанку СРСР охарактеризувало ці угоди як такі, що завдали збитків державі.

Відомо також, що управління комерційними операціями Зовнішторгбанку СРСР продало СІАБЕКО в 1985 році 290 тисяч тройських унцій золота. Наступного року Бірштейн вів переговори про продаж йому золота на суму 120 мільйонів доларів з обов'язковим дотриманням конфіденційності угод, обминаючи міжнародний ринок золота, а також з наданням значних пільг за посередництво. Але, судячи з документів, він зміг купити лише 64 тисячі тройських унцій. У 1987 році відбулися переговори з СІАБЕКО щодо створення цілого золотовидобувного СП на якому-небудь радянському родовищі.

Путч позбавив Бірштейна зв'язків у ЦК КПРС. Янаєва з кремлівського кабінету відправили до тюремної камери «Матроської тиші». Кручина покінчив життя самогубством. СІАБЕКО, як і багато інших із 600 партійних фірм всередині країни, а також більш як 300 «фірм-друзів» за кордоном, здавалося б, повинна була зустрітися з серйозними фінансовими труднощами і припинити свою діяльність на території однієї шостої частини суходолу. Це справді сталося з багатьма партійними фірмами. Але тільки не з СІАБЕКО...

Представники СІАБЕКО з'явилися в Киргизії влітку 1991 року, і тоді ж відбулись їхні перші зустрічі з вищим керівництвом республіки. Борис Бірштейн не приховував, що його приваблює в республіці насамперед золотовидобувна промисловість.

У січні 1992 року прем'єром республіки став Турсунбек Чингишев. Протягом багатьох років Чингишев працював у ЦК КП Киргизії, де якийсь час очолював соціально - економічний відділ.

Ставлення до Бірштейна в уряді не змінилось. Навіть поліпшилось. Першою зарубіжною країною, куди з діловим візитом (щоправда, неофіційним) вирушив новий прем'єр через місяць після затвердження, стала Швейцарія. Чингишев узяв участь у переговорах про виділення швейцарськими банками Киргизстанові кредиту в кілька десятків мільйонів доларів. Кредит можна було одержати тільки за умов: як заставу покласти в зацікавлений банк певну кількість золота у зливках і за посередницькі послуги сплатити СІАБЕКО значний процент (за деякими даними, близько 20 процентів). Що й було, судячи з усього, зроблено. Золото з Киргизстану до Швейцарії перевозилося повітрям — на літаках, які належать СІАБЕКО.

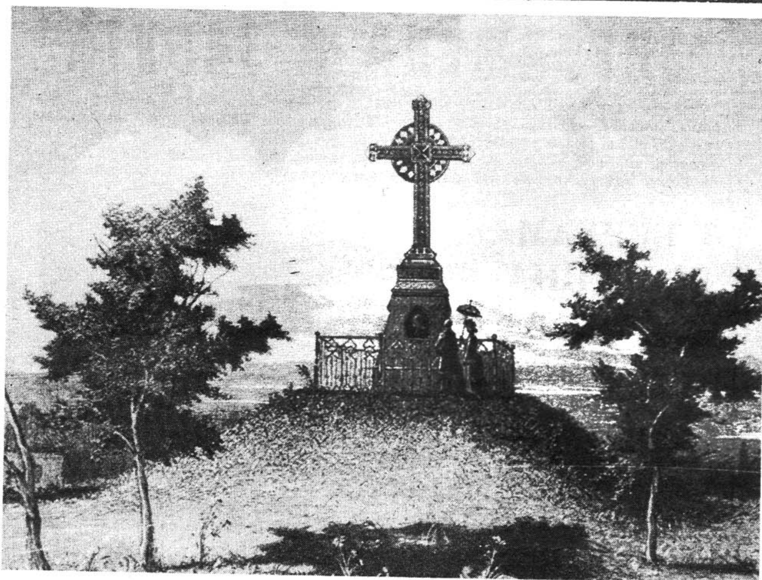
І якби справа обмежувалась тільки Киргизстаном. Не встигли ми поставити крапку в попередній історії, як дізнались нові подробиці про діяльність всюдисущого Бориса Бірштейна в Молдові і в Україні. Причому скрізь глава СІАБЕКО один в один повторює свій «московсько - киргизький» сценарій...

Справді, чи не занадто тісно переплітаються політика і бізнес? Чи не занадто дорого обходиться державі такий інтимно-тіньовий зв'язок? Бірштейн і керівництво ЦК КПРС. Бірштейн і уряд Киргизстану. СІАБЕКО і вищі керівники Молдови.

Далі: Бірштейн як організатор поїздки до Швейцарії віце-прем'єра і двох міністрів України. Бірштейн як організатор зустрічі президента Молдови Мірчі Снєгура з віце-президентом Росії Олександром Руцьким у Кишиневі...

С. ПЛУЖНИКОВ,
Б. СОКОЛОВ,
К. БАЯЛІНОВ.

(«Комсомольская правда»)

ВЕРХОВИНА ДУХУ

И не въ однимъ отчимъ селі
А скрізь на славній Украйні
Людей у ярма запрягли
Паны лукави... Гинуть! гинуть.
У ярмахъ лыцарскі сыны

З Чернечої гори видно ясю Україну.

Її минуле і майбутнє, її землю і високе небо. Її світлі зорі.

До могили Тараса Шевченка йдуть як на прощу. Щоб висповідатись і порадитись. Щоб набратися сили і терпіння. Вигострити розум і дух.

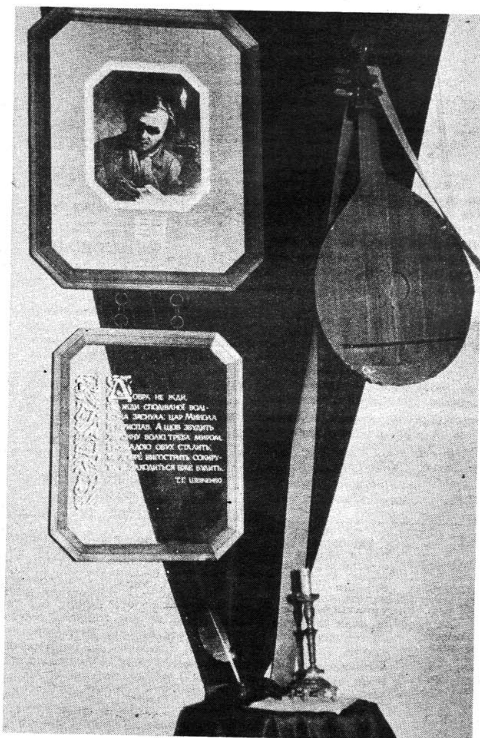
Це наша святиня, наша духовна верховина.

Ця гора пам'ятає Лесю Українку, яка стояла, схиливши голову перед великим Тарасом, і виважувала свої сили, і набиралася вогню Прометея. Катерина Білокур у свою гірку хвилину пішки, босоніж добулася сюди із далекої Богданівки. «На могилі не було нікого, — згодом згадувала вона. — І мені така вже воля була! Скільки хотіла, стільки й плакала. Як живому, Шевченку розказувала, що як я хочу стати художником, але на цих доріженьках як не терен, то колючки...» І просила його своїм згорьованим серцем: «Тарасе Григоровичу, батечку, голубчику, соколику, ви самі це гарно знаєте, теж колись по світу блукали та людей шукали. Допоможіть мені стати художником!»

Дивним первоцвітом розквітли «квіти її діти» після тієї подорожі.

Дивним квітом світиться душа кожного, хто побував у Каневі, на високій верховині, доторкнувся до музейних раритетів.

Я. ЗОРІВНА.

Точка зору

КОМУНІСТИ, ВПЕРЕД!.. ЧИ НАЗАД?

А. Українець з міста Стрия Львівської області зробив зауваження знайомій завідуючій будинком культури в селі Білецькому Хмельницької області, що в її кабінеті й досі висить портрет Леніна. Та різко відказала: їй все одно, хто висить. Заперечалися, згадали старе, а згодом... дали волю рукам. Під час розгляду справи в нарсуді прокурор звинувачувала А. Українця в тому, що він не мав ніякого права зауважувати завідуючій щодо портрета. Підсудного визнали винним і позбавили волі на два роки. У своєму листі до редакції він просить допомогти, бо на Хмельниччині ще й нині діє «старе комуністичне звичаєве право». Кого хочуть — можуть зробити винним, на скільки захочуть — зможуть посадити.

Харків'янин Щербаков (імені не назвав) розповів: біля прохідної ХТЗ лідери місцевих організацій соціалістичної партії, спілки комуністів влаштували ніби «червоно-коричневий шабаш» для підбурення населення до повалення законно обраної влади. Автор листа до редакції висловив підбурювачам невдоволення щодо змісту закликів та вимог. Тоді агітатори буцімто повалили його на землю й почали бити. Захищаючись, Щербаков завдав ушкодження одному з нападників. Проти нього порушили кримінальну справу.

Автор листа обурюється. Він же зробив зауваження комуністичним агітаторам як патріот України. А вони виявили таку агресивність і злобу.

Ми не маємо наміру переповідати наведені історії в усіх деталях. Наше завдання інше, а саме показати, як сприймають сьогодні в суспільстві прояви відновлення комуністичної партії, її ідей. Як бачимо, прикрі випадки, на жаль, трапляються.

С. Данилюк, колишній шахтар із Нововолинська, пише: «КПРС — КПУ недостатньо заборонити, її треба негайно судити міжнародним трибуналом у Нюрнберзі, у тому ж приміщенні, де судили гітлерівців, за злочини, вчинені проти українського народу та народів інших держав... А саму пропаганду «світлих ідеалів комунізму» слід заборонити на віки вічні».

Ю. Сохакія з Дніпропетровська: «Необхідно терміново розгорнути посилену контрпропаганду всій лавині комуністичної брехні...».

П. Тютюнник з Миргорода висловлює таке побажання: «Хотілося б, щоб і колишні комуністи, хто хоче добра й миру людям, а таких більшість серед обдурених (до таких належу і я), не піддалися підступній пропаганді необільшовизму, а навпаки, повели з ним рішучу ідейну боротьбу».

Як бачимо, міркування в дописувачів дуже категоричні.

Проте є в нашій пошті листи і з іншими міркуваннями, поглядами на політичні процеси, що відбуваються нині в Україні.

Т. Пшеничну з Луганської області, приміром, дивує, чому комуністам в Одесі не надали відповідного приміщення і вони змушені були збиратися десь у дворі, що в радіопрограмі «Незалежність» слово надають переважно буржуазним партіям і найчастіше — УРП... «Благословенна ж Україна прагне стати цивілізованою державою, то навіщо такий відкритий антикомунізм? І до яких тільки методів тепер не вдаються демократи, щоб «насолити» комуністам, принизити їх? А рядові комуністи, котрі тепер намагаються організуватися,— це ж ідеалісти. Вони вірні соціалістичній ідеї. Чи не соромно вам, демократи, так вистежувати їх, застосовувати ті ж методи до інакомислячих? Чим же ви кращі за комуністів?».

Киянка Бєлієва неодноразово телефонувала й приходила до редакції з проханням надрукувати політичну заяву Руху «Комуністи України». Друкувати програми, заяви та інші документи всіх партій і рухів редакція не має можливості. Але хоч коротко про суть, мету новоствореного руху (зареєстрований держадміністрацією Києва наприкінці минулого року) скажемо. Наведемо цитату: «Антисоціалістичний переворот у країні став можливим внаслідок переродження частини членів КПРС, насамперед елітної, партійно-державної верхівки, яка в останні роки проводила в своїх вузькокланових інтересах антинародну політику від імені партії. Сьогодні ці діячі вже не приховують свого антикомунізму, очолюють інші партії та рухи і разом зі своїми найближчими соратниками ведуть народ до світлого майбутнього для себе і небагатьох заможних.

Рух «Комуністи України» рішуче відмежовується від партійних негідників, котрі задовго до перебудови продали комуністичну ідею, зганьбили комуністів, від їх антинародної діяльності. Ми заявляємо про свою відданість марксистсько-ленінському вченню і соціалізму, який розуміємо як об'єктивний закономірний ступінь розвитку суспільства, а не утопію, вигадку «мрійника Маркса...».

Мабуть, досить. Одне лише додам: у заяві немає завдання відродити компартію як керівну і надихаючу... Бо саме всесильність, всемогутність і безкарність її багатьох великих і малих керівників призвели компартію до відомих злочинів, безславної заборони.

Переконаний, цей матеріал викличе нові листи. Отож, ми продовжимо розмову. І хотілося б, щоб вона була спокійною, зваженою, розсудливою.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ЗНЕВАЖЕНА Й ЗАБУТА

Якби вона була людиною, то могла б розповісти, скільки поневірянь, знущань, зневаги зазнала за всю свою історію. Але, незважаючи на все це, вижила. А чи оживе українська мова — бо йдеться саме про неї в незалежній Україні, чи буде в пошані, чи знову шукатиме собі місця на задвірках? Про це листи наших читачів, які ми пропонуємо сьогодні.

І ВЕРХАМ ДОСТУПНА

Якось слухала інтерв'ю нашого нового Прем'єр-міністра і посла США. І дуже різала слух така нісенітниця. Наш глава уряду розмовляє російською мовою (чужою), а посол США (чужий) — нашою рідною. Мені здалося, що навіть послу це було трошки смішно.

Роблю висновок: поки наші верхи не оволодіють українською мовою, годі й думати, що вона буде справді державною.

Надія ПАНАСЕНКО.

Запоріжжя.

ХІБА ЦЕ УКРАЇНІЗАЦІЯ?

За національністю я — росіянин. Живу в Україні з 1968 року. Останнім часом багато розмов про те, що проводиться масова українізація, особливо часто про це повідомляє Москва. Панове! Ви, мабуть, забули, що є така держава, як Україна. І державна мова в ній — українська. А громадяни будь-якої держави зобов'язані знати мову, звичаї і уподобання корінного народу тієї держави, на території якої проживають. Честь і хвала національним меншинам, які зуміють зберегти свою мову, культуру, проживаючи не на своїй етнічній батьківщині. Прикладом цього є українська діаспора в Канаді, яка, попри все, зберегла свою мову, культуру і вивчила ще кілька мов. Знання іноземних мов ще нікому не зашкодило.

А в Україні кажуть: живу в «гóроді», а не в місті, по вулиці «Октябрьській», а не Жовтневій. Вже давно пора назви міст, сіл, вулиць, магазинів писати українською мовою, бо живемо в Україні. Чомусь у Франції покажчики пишуть не російською мовою, а своєю, французькою. Ось вам і «українізація».

В. БЕЗИН.

Токмак Запорізької області.

МАЛОРОСІЙСЬКА МОВА?

Є мови російська, білоруська, українська. Що є ще й малоросійська, я не вірив. Не чув про таку навіть тоді, коли вивчав історію Української РСР. Хоча про малоросів, звичайно, читав... у царських указах в тій же історії Української РСР.

Та з'ясувалося, що є така мова, малоросійська, живе вона у наші дні. Про це свідчить вивіска на торговельному комплексі «Маяк», що в місті Красногорівці на Донеччині. Читайте на знімку.

Надіслав В. Московчук.

Фото В. Калинниченка.

ПОТРІБНІ КУРСИ

У.С.Р.Р.
ХАРКІВСЬКА ОКРКОМІСІЯ
у справах українізації
ДЕРЖАВНІ КУРСИ
української мови та українознавства
дня 1929 р.
№ 25

Тов. [illegible]
закінчи[illegible] державні курси укрмови та українознавства і, складаючи іспита, виявив [illegible] знання з укрмови на [illegible] категорію за програмою Н.К.О. з 15/II 1927 року.

Завідувач курсів [illegible]
Секретар [illegible]

Надсилаю вам давнє посвідчення про закінчення державних курсів української мови. Дата на ньому — 1927—1929 роки. Так дбав про вивчення державної мови перший радянський уряд. До речі, власник цього посвідчення була медичною сестрою. Отак би дбати про державну мову і нинішній владі.

В. БАЛАБАЙ.

Харків.

ПРИКЛАД ДЛЯ ВСЬОГО НАРОДУ

Мене дуже дивує, що євреї, поляки, чехи, угорці і представники інших національностей, які проживають на території України, змогли опанувати українську мову, а українці, що все життя прожили на своїй землі, не вміють розмовляти рідною мовою. Приміром, Гриньов, Морозов оволоділи українською. Цього не скажеш про Списа, Чепурного, Щербину, а вони ж українці. А ось народний депутат Остроущенко, допоки були в Союзі, виступала в парламенті українською мовою. Після проголошення незалежності виступає виняткова російською мовою. Вона що, таким чином протестує проти незалежності? Шановні народні обранці, ви ж повинні бути прикладом для всього народу, маєте про це пам'ятати.

М. СТУПАЦЬКИЙ.

Веремiївка Чорнобаївського району Черкаської області.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Мій чоловік належить до другої категорії осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, дитині — 2 роки 8 місяців. Враховуючи це, я звернулася за місцем роботи з проханням, щоб мені щомісячно виплачували 50 відсотків мінімальної заробітної плати на дитину, як це передбачено Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Але мені відмовили. Чи правильно це?

С. МАКАРЧУК.

Хмельницька область.

Вам відмовили правильно. Згідно з п. 6 ст. 30 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», ці виплати передбачено для дітей шкільного віку, тобто право одержувати таку допомогу матимете тоді, коли вашій дитині виповниться 7 років.

Уже більш як три місяці в адміністрації підприємства, де працюю, не можу дізнатися, хто повинен сплачувати щомісячну допомогу на дитину в розмірі 50 відсотків мінімальної заробітної плати, передбачену Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

С. КРАВЕЦЬ.

Київ.

Відповідно до п. 8 Положення про порядок фінансування витрат, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи (затвердженого Мінфіном України, Мінчорнобилем України, Національним банком України 25 вересня 1991 року), виплата компенсацій, передбачених згаданим Законом, для потерпілих дітей провадиться за місцем основної роботи матері, а в разі коли мати не працює,— за місцем основної роботи батька або осіб, які заступають батьків. Домогосподаркам та громадянам, котрі не працюють, ці компенсації виплачують виконкоми місцевих Рад народних депутатів за місцем проживання, а пенсіонерам — орган соціального захисту.

Сергій ДЕМСЬКИЙ, завідуючий юридичним сектором «Голосу України».

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про систему валютного регулювання і валютного контролю

(Закінчення. Початок на 6—7 стор.).

здійснюється за валютним (обмінним) курсом, що встановлюється Національним банком України. При цьому вартість об'єкта, що приватизується, відповідно збільшується на коефіцієнт, який встановлюється Фондом державного майна України. Вказаний коефіцієнт є загальним для всіх об'єктів приватизації і не може встановлюватися індивідуально для окремих об'єктів приватизації»;

зупинити дію пункту 4.

4. Пункт 2 статті 6 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 24, ст. 350, № 38, ст. 562) викласти в такій редакції:

«2. Покупці-нерезиденти здійснюють оплату за придбання об'єктів малої приватизації у вільно конвертованій валюті. Перерахунок вартості об'єктів, що приватизуються, у вільно конвертовану валюту здійснюється за валютним (обмінним) курсом, що встановлюється Національним банком України. При цьому вартість об'єкта, що приватизується, відповідно збільшується на коефіцієнт, який встановлюється Фондом державного майна України. Вказаний коефіцієнт є загальним для всіх об'єктів приватизації і не може встановлюватися індивідуально для окремих об'єктів приватизації».

5. Пункт 4 статті 16 Закону України «Про споживчу кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 30, ст. 414) викласти в такій редакції:

«4. Порядок використання виручки в іноземній валюті, що надходить споживчому товариству, спілці, визначається валютним законодавством України».

6. У пункті 4.3 Державної програми приватизації майна державних підприємств, затвердженої постановою Верховної Ради України від 7 липня 1992 року (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 38, ст. 567):

в абзаці першому слова «іноземні інвестори» замінити словами «покупці-нерезиденти», слова «ринковим курсом» замінити словами «обмінним курсом»;

зупинити дію абзаца четвертого.

7. Зупинити дію:

абзаца шостого частини першої статті 9 у частині затвердження нормативів обов'язкового розподілу валютної виручки державі та місцевим Радам народних депутатів, статті 12, останньої частини статті 14, передостанньої та останньої частин статті 16 Закону Української РСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377);

абзаца четвертого пункту 1 статті 22 Закону України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 165);

статті 25 Основ законодавства України про культуру (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 21, ст. 294);

абзаца другого частини першої статті 14 Закону України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 2, ст. 5; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 28, ст. 387).

8. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України А. ЛОБОВ

м. Київ,
19 лютого 1993 року.

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ТИМЧАСОВИЙ ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ НАДХОДЖЕНЬ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

З метою створення необхідних умов для запровадження внутрішньої конвертації українського карбованця, стимулювання експорту Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Як виняток із статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» встановити, що тимчасово, до стабілізації валютного курсу українського карбованця, обов'язковому продажу через уповноважені банки на міжбанківському валютному ринку України підлягають 50 відсотків надходжень, в іноземній валюті на користь резидентів.

Решта надходжень в іноземній валюті залишається у розпорядженні резидентів і використовується ними відповідно до правил валютного регулювання.

2. Обов'язковому продажу не підлягають:

кошти в іноземній валюті, зазначені у пункті 2 статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю»;

залишки коштів у іноземній валюті за станом на 1 січня 1993 року на валютних рахунках резидентів в уповноважених банках України;

суми виручки в іноземній валюті, що надійшли на рахунки резидентів-посередників від продажу продукції (робіт, послуг) і які підлягають перерахуванню резидентам та нерезидентам — суб'єктам підприємницької діяльності, за дорученням яких на підставі договорів комісії, доручення, консигнації або агентських угод було здійснено вказаний продаж;

суми виручки в іноземній валюті, які повністю спрямовуються резидентами на погашення заборгованості в іноземній валюті за кредитами, отриманими резидентами на підставі індивідуальної ліцензії Національного банку України або гарантованими урядом України чи Національним банком України;

кошти в іноземній валюті, що перераховуються на територію України з метою їх внесення до статутних фондів підприємств з іноземними інвестиціями;

суми виручки в іноземній валюті підприємств з іноземними інвестиціями за експорт продукції (робіт, послуг) власного виробництва. Порядок визначення продукції, що відноситься до власного виробництва, встановлюється Міністерством зовнішніх економічних зв'язків України.

3. Цей Декрет набуває чинності з дня його опублікування.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України А. ЛОБОВ

м. Київ,
19 лютого 1993 року.

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ РОЗРАХУНКІВ У ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

З метою стабілізації валютного курсу українського карбованця, підвищення розрахункової дисципліни Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Виручка резидентів у іноземній валюті підлягає перерахуванню з-за кордону в терміни виплати заборгованостей, зазначені у контрактах, але не пізніше 90 календарних днів з моменту перетинання митного кордону України продукцією, що експортується, а у разі експорту робіт (послуг) — з моменту підписання акта або іншого аналогічного документа, що засвідчує виконання робіт чи надання послуг.

Виручка в іноземній валюті, яку одержали резиденти від експорту продукції (робіт, послуг), здійсненого до 1 січня 1993 року, підлягає перерахуванню з-за кордону в Україну у терміни виплати заборгованості, але не пізніше 1 квітня 1993 року.

Перевищення зазначених термінів потребує індивідуальної ліцензії Національного банку України.

2. Імпортні операції резидентів, що здійснюються на умовах відстрочення поставки, в разі, коли таке відстрочення перевищує 90 календарних днів з моменту здійснення авансового платежу або відкриття акредитиву на користь імпортера відповідної продукції, потребують індивідуальної ліцензії Національного банку України.

3. Резиденти, які купують іноземну валюту через уповноважені банки на міжбанківському валютному ринку України для забезпечення виконання зобов'язань перед нерезидентами, зобов'язані здійснювати перерахування придбаних сум протягом п'яти банківських днів з моменту зарахування таких сум на балансові валютні рахунки резидентів.

4. Резиденти, які здійснюють торгівлю продукцією (роботами, послугами), правами інтелектуальної власності та іншими майновими правами за іноземну валюту на території України на підставі статті 2 Указу Президента України від 19 березня 1992 року № 162 «Про заходи щодо стимулювання зовнішньоекономічної діяльності», зобов'язані одержати індивідуальну ліцензію у порядку та терміни, що встановлюються Національним банком України.

5. Порушення резидентами термінів, передбачених статтями 1 і 2 цього Декрету, тягне за собою стягнення пені за кожний день прострочення у розмірі 0,3 відсотка від суми неодержаної виручки в іноземній валюті, перерахованої за поточним валютним (обмінним) курсом Національного банку України на день нарахування пені.

6. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України А. ЛОБОВ

м. Київ,
19 лютого 1993 року.

Військо

НЕ ТАКИЙ СТРАШНИЙ ЧОРТ, ЯК ЙОГО МАЛЮЮТЬ

ТИМ ПАЧЕ, НА УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОМУ КОРДОНІ

Два місяці тому, 4 січня 1993 року, згідно з Законом про державний кордон України й Указом Президента України, а ще раніше відповідними угодами між двома слов'янськими державами, встановлено і взято під охорону державний кордон України і Російської Федерації. Нині індустріальний, науковий і культурний Харків може гордитися ще одним «титулом» — міста прикордонників. Саме у Харкові розквартирувалося Південно-Східне управління прикордонних військ, і на його вулицях дедалі частіше почали з'являтися хлопці у зелених кашкетах.

...Історія Слобідського краю налічує майже чотириста літ. Споконвіку українські козаки і російські стрільці боронили пліч-о-пліч цю землю від ворожих набігів, трудилися на ній разом, ростили дітей, справляли весілля. Але ніколи ні жителі українських сіл, ні сусідніх російських «деревушек» не замислювалися особливо над тим, що вони... представники різних народів. Ніколи у цих краях Україну і Росію не розділяли ні високі мури, ні глибокі рови.

Тепер про кордон — як з однієї, так і з іншої сторони — говорять всі. Підливають олії у вогонь «сенсаційні» публікації в пресі, телевізійні сюжети.

Що ж насправді відбувається на адміністративній межі двох колишніх республік єдиного Союзу, а нині — на державному кордоні України та Російської Федерації? Чи справді там, як розповідають, копають один навпроти одного протитанкові рови і натягують на «їжаки» колючий дріт? Чи й справді Україна відгороджується від навколишнього світу залізною завісою, як дехто схильний вважати?

Штаб Південно-Східного управління прикордонних військ. Розшукати це солідне військове відомство виявилося непросто. Довідкові служби міста на такі запитання не відповідають, у військкоматах про дислокацію прикордонників теж ніякої інформації. Виручили митники: здається, вони сидять в есбеушників. Ні, відповіли в управлінні СБУ, вже переїхали. Куди? Кажуть, у танкове училище...

Солдат-черговий на вході спочатку довго накручував ручку «польового» телефону, нарешті, напевно, втомившись, вирішив розв'язати цю проблему з допомогою ніг. Хвилин через десять показав на обшарпані двері в кінці довжелезного коридору.

Невелика, напівпорожня кімната, із меблів лише письмовий стіл та кілька стільців, якщо не рахувати ящиків під стіною — це і є «грізний штаб» Південно- Східного управління прикордонних військ.

— Ось так і живемо, в приймах та на валізах, — не без гумору почав розмову начальник управління полковник Іван Чудновський. Родом він з Кіровоградщини, військову кар'єру починав моряком- прикордонником. Після закінчення училища прикордонних військ служив на західному кордоні, на Далекому Сході. На запитання, чи доводилося йому особисто мати справу з серйозними порушниками кордону, відповів коротко і без зайвих емоцій: всяке бувало. До речі, поки цей матеріал готувався до друку, Указом Президента України полковнику Чудновському присвоєне звання генерал-майора.

— Іване Тимофійовичу, що таке сьогодні державний кордон України з Росією?

— Лінія на карті. І нині, і в майбутньому. Як начальник Південно-Східного управління, можу запевнити ваших читачів, що ми не будуємо і не збираємося будувати на державному кордоні України ні фортець, ні укріпрайонів, ні навіть горезвісної КСП з колючим дротом навколо. Всі ці атрибути колишньої імперії повинні відійти в минуле. Яким буде цей кордон — вирішувати, звичайно, двом державам. Але я впевнений, що він буде «м'яким» для людей відкритих, доброзичливих і жорстким для тих, хто намагається порушити суверенітет нашої держави, цілісність її території. І думаю, що не далеко той час, коли на українсько-російському кордоні під одним дахом будуть разом нести службу і український, і російський прикордонники. Розділити ці два народи, особливо тут, в Східній Україні, просто неможливо. Але ж і держави без кордонів не буває. Держава починається з кордону. Підкреслюю: не з фортець, не з колючого дроту, яким ми раніше були відгороджені від усього світу, а з тієї смужки землі, що називається Батьківщиною.

Правда, я нещодавно побував у Донецькій області і помітив на контрольному прикордонному пункті двометрової висоти бетонну стіну, але з російського боку, я запитав російських прикордонників: «Хлопці, що ви робите?» І побачив, що їм стало соромно. Ми, прикордонники, в першу чергу, не повинні допустити, щоб український і російський народи розділяли кам'яні брили. Кордон повинен зближати народи.

Для охорони кордону з Росією Верховною Радою України виділено 9 тисяч військовиків. Однак на сьогодні штатні вакансії прикордонних загонів не заповнені навіть наполовину. Начальник управління пояснив, що він не має наміру одягти у форму прикордонників будь- кого. Офіцерські посади будуть зайняті лише офіцерами- прикордонниками, сержантські —добровольцями з числа колишніх прикордонників строкової служби. Будь-яку справу повинні виконувати професіонали, і охорона кордону — не виняток.

Але непросто «заманити» на службу за контрактом учорашніх прикордонників строкової служби. Оголошення в пресі, по телебаченню, повістки через військкомати збирають немало народу, проте обіцяна винагорода за своєрідне підневільне життя влаштовує далеко не тих, з ким в управлінні хотіли б підписати контракт.

Стереотипи живучі. Вихованим десятиліттями жити у «ворожому» оточенні, нам важко уявити, що кордони можуть бути без контрольної смуги прикордонників з похмурими обличчями і з автоматом в руках за кожним кущем. Зрозуміле й запитання: а чи варто «городити такий тин», який можна об'їхати польовою дорогою? Адже немало жителів прикордонних сіл готові в будь-яку годину доби надати свої послуги «заблукалим подорожнім». І не тільки заради патріотичних почуттів.

У цивілізованому світі, пояснили прикордонники, кордонами людей взагалі-то не лякають. Стримувати від злочинів повинні закони, а не колючий дріт. Контрабандисти, наркомафія, торговці зброєю і вся інша «братва» з цієї категорії повинна знати, що в разі непорозуміння з прикордонниками слід чекати серйозних ускладнень. Але це не означає, що ми будемо сидіти склавши руки і вичікувати, поки порушник надумає прийти до нас з каяттям. На будь-якому кордоні існують специфічні методи його охорони. Однак це вже з розряду службових таємниць.

Микола КОСИЙ, *власний кореспондент «Голосу України».*

ГАРАЖ

Ще один показовий сюжет для одноіменного фільму

Отже так: на початку далеких сімдесятих років у самісінькому центрі Дніпропетровська на затишному подвір'ї спорудили котельню, а довкіл неї наче на додачу — десяток гаражів. Для приватних автомашин, звичайно. Діло давнє, і єдине, що доносять до нас свідки та документи, — гаражі будувалися або за кошти міськвиконкому, або, якщо це не так, то невідомо, за чиї. Вони згодом і були оголошені безгоспними. Довелося створювати гаражний кооператив «За кермом» і через нього збувати гаражі.

Продали далеко не останнім людям. Начальникам усіляких там управлінь, компартійним секретарям і т.д.

Ще раз повторюю: діло давнє, як і темне, ворушити його тепер майже неможливо. Хай Бог буде тому суддя. Але є одне злополучне «але». Поряд на затишному подвір'ї уже стояли-існували гаражі. Споруджені цілком реальними людьми.

То як далекі сімдесяті роки тільки ще починалися, і мав необережність Павло Гопкало, за його власним висловом, в одного такого приватника придбати собі гараж. Стверджує однозначно: придбав і кілька літ користувався. Одного разу в новорічну ніч, котра нічого лихого не віщувала, Павла Яковича перелякали на смерть: кидай, гукнули, святковий стіл, мерщій біжи до гаража — ворота відчинені навстіж, від машини тільки слід почах...

Хіба не горе? Однак горе виявилося не таким, яким його уявив спершу переляканий Павло Гопкало. У міліції заспокоїли: навіщо шукати автомашину і злодія, якщо машина ціла і не ушкоджена ген на платній стоянці — забирай, а гараж серед ночі відчиняли під прикриттям... наряду міліції.

Ви що-небудь зрозуміли б? Гопкало каже, що не зрозумів. Але йому розтлумачили: гараж, яким користувався, наче ніколи не належав тому, у кого він його придбав, про що ніби і мусив знати. Цей гараж, мовляв, належить до тих безгоспних, точніше — невідь ким збудованих і відомим гаражним кооперативом «За кермом» проданих іншим. В даному разі заступникові голови міськвиконкому Олегу Ткаченку. То які претензії?

У Гопкала претензії були. І залишаються ось уже майже... двадцять років. Ви не вірите? Майже двадцять років триває уперта і виснажлива боротьба, у якій Павло Гопкало доводить, що купив гараж у конкретного власника і тому сам володів ним законно, а йому — що нічого подібного, захопив самочинно, тому й справедливо «виселений».

Якщо коротко, то за ці майже двадцять років всякого було. Павлу Яковичу, як розповідає, то натякали, що проти «сильних світу цього» даремно «перти», то, як говорять деякі документи, несподівано визнавали гаражний кооператив «За кермом» липовим. Відтак і липовими усі його викрутаси та дії. Але до кінця з'ясувати істину чи не спромоглися, чи не захотіли, чи не вистачило часу. Бо зустрічаюся з Павлом Гопкалом, пенсіонером, далеко не молодечим на вигляд: у нього височезна — собака не перестрибне — купа документів, з яких виходить, що має гараж, але його в нього вкрали. Є рішення з параграфами і пунктами, акт купівлі-продажу, особовий рахунок, довідки про сплату земельної ренти і таке інше.

Але зустрічаюся з Олегом Ткаченком, нині головою міської ради ветеранів, у якого також здоров'я не з кращих: знову не менша купа документів, що все твердять інакше. Придбав свого часу ніким не зайнятий безгоспний гараж на законних підставах, а звинувачення Гопкала — надумані, якщо не підступні. В усякому разі Олег Васильович заявив мені: давно придбав би інший гараж, але тут справа честі і принципу.

А чи може таке бути, спитаєте ви, щоб у природі існували авторитетні, засвідчені печатками й підписами документи, які одні одних повністю спростовують і ситуацію тлумачать на різний лад? Не просто можуть — існують.

От я й замислився: а чому так вийшло? І зробив висновок: тому, що був неповторний період, коли закони кожний за будь-якої або сякої-такої влади тлумачив, як заманеться. Коли найгуманніший у світі суд, за кільканадцять спроб розіславши усім причетним до двохсот повісток, так і не зміг розставити крапок на «і».

То насамкінець хочу нагадати вам про сатиричний фільм Ельдара Рязанова «Гараж», який свого часу наробив великого гамору і блискуче, нищівно висміяв, по суті, хвалений «радянський» спосіб життя. Вважаю, що дніпропетровський «гаражний» сюжет був би значно виразнішим і доречнішим у цьому плані.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, *власний кореспондент «Голосу України».*

Дніпропетровськ.

Крапки над «і»

СТАРТ-2 ХАМЕЛЕОНА В КОТЯЧІЙ МАСЦІ,

який віднедавна почав гуляти сам по собі, дочекавшися, поки цю можливість для нього вибороли інші

«Существует такое понятие — «кич», которое обозначает безвкусицу, пошлость, дешевку, вульгарную подделку, эрзац. В немецком музыкальном жаргоне начала нынешнего века это понятие приравнивалось к понятию «халтура».

С.Кичигин. «Осторожно! Диверсия!»

В колишньому СРСР було впроваджено особливий різновид «кічу» — газетний. Нині, схоже, закінчилося тривале відсиджування колишніх «аналітиків»-майстрів того «кічу» в «окопах». Вони знову рвуться в бій, спокій їм тільки сниться. 27 лютого та 3 березня один з них, С.Кичигін, на сторінках «Киевских ведомостей» порадував читачів новітніми зразками «кічу»: «Знают ли народные депутаты, какой у них голос?» та «Великое национальное открытие Лабунского».

Власне, що стало першопричиною появи гнівних кичигінських полос? Все почалося з невеликої кореспонденції «Сенсації» та амбіції» («Голос України» за 16 лютого). В ній спростовувалася дута сенсація «Киевских ведомостей» про те, що буцімто 29 січня 16 військових льотчиків з вини командування ВПС ледь не загинули в небі України. Інформацію про це 6.02.1993 року було винесено на першу полосу «КВ», і спростування в «Голосі України» трохи псувало імідж «незалежній»газеті. Автор «утки» А.Сметанін негайно взявся за перо і написав 19.02.1993 року в стилі свого шефа напівістеричну «отповедь» «Опровергая очевидные вещи, «Голос Украины» сорвался на фальцет». Тоді «ГУ» ще раз звернувся до теми «смертників», запросивши фахівця оцінити ситуацію. Як з'ясувалося, «сенсацію» «КВ» висмоктали з пальця. Конфуз! Але не ті хлопці працюють в «Киевских ведомостях», щоб так легко здаватися. Не змогли самі нокаутувати якогось там військового оглядача з «Голосу України», покличемо хазяїна. Він не таких приборкував. Даремно ж хіба пройшов багаторічну практику бійця ідеологічного фронту?!

Хазяїн, президент фірми «Довіра» Сергій Кичигін (він же Тойма), трохи подумавши, дістав з шухляди вже заіржавіле партійно-публіцистичне перо і, вирішивши, що настав його зоряний час, взяв старт-2. Найперше згадав дещо з тактики партійно-радянської преси: якщо не вигідно, відкинь предмет дискусії взагалі. Забудь про ті літаки! Гра починається на великі ставки, отож і тему треба вибрати відповідну. Спробувати звинуватити «ГУ», наприклад, в неповазі до власного народу, закрутити таку словесну карусель, щоб читач надовго запам'ятав силу кичигінського слова.

Першу серію президент фірми вирішив подати у випробуваному жанрі політичного доносу. Звинувативши автора полемічної статті Б.Сидоренка «Три недруги нашої державності» в розпалюванні міжнаціональної ворожнечі, Тойма інкримінував йому ще й заклики до соціального розбрату. Останні особливо небезпечні для президента «Довіри», оскільки сьогодні екс-розвідник і колишній партійний публіцист не найбідніша людина в Україні.

Як і належить, товариш президент фірми з роботою швидко впорався, і вже 27 лютого його вікопомний твір опублікували. Причина появи зразка «кічу» була б зрозумілою, якби Кичигін, скажімо, заперечив авторові: ні, шановний, не трьох недругів має українська державність, а, скажімо, чотирьох. Або: українська державність має ще й двох друзів, а от автор про них навіть не згадав. Непорядок!

Проте критик зайшов зовсім з іншого боку. Він заходився доводити, як саме «Голос України» «в ряде публикаций... разжигает национальную рознь». Доведеться вдатися до текстів як Б.Сидоренка, так і С.Тойми. І тут мусимо сказати, що перший автор, побіжно згадуючи про одну складову російського національного характеру, не дозволив собі жодних емоційних перехльостів. Допитливий читач може прочитати його статтю вздовж і впоперек, зліва направо і навпаки, і все ж не знайде в ній ось таких виразів: «наглая кичливость», «наглые русские», «украинцы такие ягнята, надо брать их голыми руками», «украинцы третьего сорта», «неукраинские украинцы», «русская зараза» та деяких інших крайніх виразів. Ці екстремістські витвори — результат інтелектуальної праці самого С.Кичигіна (Тойми), який намагається переконати читача, наче все це словесне сміття належить не йому, а авторові з «Голосу України», і завдяки чималій практиці в подібних заняттях значною мірою досягає мети. Хто ж бо з читачів має час перевіряти, зіставляти...

Більше того, С.Тойма намагається приписати Б.Сидоренку свої неповторні думки. Як, наприклад, ось ця: «Настоящими украинцами, по его мнению (тобто, на думку начебто Б.Сидоренка — **відділ реклами «ГУ»**) могут называться только те, кто живет подальше от этой русской заразы. И чем дальше от Родины — тем этнически чище». Так от і це «блюдо» теж належить кухареві з фірми «Довіра». Якщо хтось має сумнів, може в цьому переконатися, взявши до рук згадане число «Голосу України».

Отже, товариш С.Тойма-Кичигін виявився великим спецем з пересмикування фактів і фальшування чужих текстів.

Комічне враження справляє намагання президента фірми захистити укладачів брехливої московської енциклопедії. Воно то так, на ту пору Україна не була незалежною, і Петро Кішка служив в імператорському флоті. Але ж він мав прізвище Кішка, а не Кошка! Нехай царські адмірали не визнавали України, так ми не від них вимагаємо правдивості, а від радянської енциклопедії, яка повинна була б зважати на те, що він таки українець, і написати про це, і мала б подавати його прізвище саме так, як воно перейшло до нього від батьків. Так ні, не подає! Про що це свідчить? А тільки про те, що російський шовінізм однаковою мірою притаманний як царським адміралам, так і збільшовиченим «об'єктивним» науковцям, та й товаришеві С.Тоймі-Кичигіну, який захищає суб'єктивну дезинформацію радянських енциклопедій.

А втім, і в міркуванні президента фірми є сенс. Якщо він допускає, що український хлопець може бути російським матросом, то чому б іншим українцям, чи навіть і представникам інших національностей, скажімо, й з редакції газети «Киевские ведомости», не бути російськими шовіністами? Тим більше, що про свою якість вони доводять повсякденною роботою на чолі з президентом фірми і головним редактором.

Що ж виходить? Президент фірми, що спонсорує «Киевские ведомости», знаходить щось варте уваги у не своїй газеті, починає біля того добра виконувати ритуальний танець, одночасно вносячи в чужий текст свої екстремістські корективи і цим створюючи для себе довершений образ ворога, з яким і стає на прю. Президент фірми сам зазначає, правда, з іншого приводу: «Ведь все строится на том, что читателю — и рядовому, и высокопоставленному — некогда будет анализировать факты, взвешивать все «за» и «против». Главное — погромче и общественно позначимее выкрикнуть свое обвинение». Ось він і фальсифікує, і викрикує в надії, що люди повірять.

Так хто ж розпалює міжнаціональну ворожнечу? Правильно: той, хто дозволяє собі вигадувати нахабних росіян, російську заразу та українців третього гатунку. Тобто, Кичигін (Тойма).

А тепер поставимо питання так: що водило пером С.Тойми-Кичигіна? Тільки одне — почуття вельми амбітного вожака, який не дозволяє собі перебувати на другорядних ролях. Він визнає тільки першорядні. І заради досягнення своєї першорядності й винятковості готовий піти на все. Що це справді так, достатньо поглянути на горішній «підвал» першої сторінки цитованого номера, породженої президентом фірми газети.У цьому редакційному матеріалі «Киевские ведомости» без зайвої скромності творять самі собі таку характеристику. «...Регулярно выходит первая в Украине 16-полосная ежедневная газета». Чому «перша» — не пояснюють, адже й до неї виходили і нині виходять щоденні й 16-полосні. А ось як вони пишуть про ще не досягнутий рубіж власного планованого тиражу: «Это уже не намного меньше, чем у лидеров (по тиражу) украинской печати...» Мовляв, щодо тиражу, то ви ще тимчасово попереду нас, а щодо всього іншого — тю-тю!

Що там казати, хвалькуватість та хизування притаманні «Киевским ведомостям». Воно й зрозуміло: родові мітки «одной из крупнейших европейских газет», як скромно атестують себе послідовники С.Тойми-Кичигіна, дають про себе відчутно знати.

Відчуття вкрай необхідної для душевного комфорту першості, нетерпимість до конкурентів — ось головний двигун, який рухає С.Тоймою-Кичигіним, принаймні в зазначеній публікації. Це позиція зозуленяти, яке, вбиваючись у колодочки, намагається повикидати з гнізда «конкурентних» солов'їв та вівсянок, щоби з часом на всю діброву виголошувати своє одноманітне «ку-ку», відлічувати роки новій владі.

І все ж, кого захищає С.Кичигін-Тойма? На ділі — тільки російський шовінізм, хоч на словах намагається, як кажуть росіяни, «навести тень на плетень». Бо російський шовінізм нині в Україні мало хто празнує, і тому свою позицію він намагається приховати. Та в президента фірми, очевидно, є й надзавдання: з допомогою видання, яке сидить в його місткій кишені, здобути політичну вагу.

Одне знаємо точно: кожен, хто ризикує давати комусь характеристику, у першу чергу дає її собі. Можна наперед передбачити, що С.Кичигін-Тойма від скромності не помре. А втім, читачі й без нас розберуться, що воно й до чого. Як казав один чудовий російський поет, «хорошо тому, кто врет весело и складно». Правда, щодо веселості й дотепності, то в С.Тойми-Кичигіна не дуже витанцювалося, а оте єдине дієслово виявилося досить влучним. Складається враження, що скільки писав президент фірми свій твір, стільки й перебував у «растерянности», як він сам признається на початку свого «кічу».

Другу серію кичигінського серіалу було присвячено критиці матеріалу військового оглядача «ГУ» В.Лабунського, який посмів декого із сущих в Україні, яку Тойма так палко любить і для волі якої так багато зробив, назвати за їхню психологію, пріоритети й цінності «совками з провінційної Хохляндії». І якщо перша серія вийшла якоюсь сіренькою і мало переконливою, то в другій Кичигін нарешті продемонстрував колишній клас. У хід пішло все: істерична лайка, пересмикування і висмикування, словоблуддя, навішування ярликів, відверта брехня. Відчувався знайомий арсенал.

Читачам Кичигін-Тойма роз'яснив, що сенсації на «хороші» й «погані» поділила радянська пропаганда, «Киевские ведомости» ж дають тільки «хороші». І ні слова про конкретику, про оті злощасні літаки. Не вигідно. Краще теоретизувати. А як же бути з дутими сенсаціями, товаришу підполковнику? З «утками»? Їх до яких, до «хороших» чи «поганих» відносити?

Товариш Кичигін в одному місці припустився звичайної людської слабинки (видно, давно вже розслабився і втратив колишню пильність). Виявляється, він щиро не розуміє, навіщо людям інформація (додамо від себе — об'єктивна і в повному обсязі), коли, на його думку, хліб потрібніший. Браво, товаришу Кичигін-Тойма! Правильно! В зоні інформація взагалі заборонена, а пайку хліба там дають. Адже ліпити душі люмпенів дуже зручно усіченою, спотвореною інформацією — це вже давно випробувано у відомих вам службах. Рабові зайве знати, що він раб, бо, не доведи, Господи, ще й розлютиться! І захоче Людиною стати. Тож хай буде у святому невіданні...

І ось тут підходимо до відповіді, для чого Кичигін усе це написав. Звідки стільки нечистоплотності, ненависті, бруду? Пояснення дуже просте: він інакше не вміє. Десятиліттями ж демонстрував у такий спосіб силу свого слова. Одного не врахував президент фірми «Довіра»: читач сили тієї не забув. Бо не так давно усе це й було. Пам'ятають люди і кадебістсько-журналістські розслідування у «Вечірньому Києві» оглядача Тойми (газетне псевдо С.Кичигіна) діяльності клятих українських буржуазних націоналістів, що поголівно продалися західним спецслужбам, і книжечки на кшталт «Осторожно! Диверсия! або «Отрута масовим тиражем» про загниваючий імперіалізм. А, головне, не забули ще в Києві пафосу, патетики, висоти штилю невтомного борця за світлі ідеали комунізму: «Листи Ілліча змушують мене думати, що Ленін зі словом «товариш» звертається до мене. І моя робота — це відповідь Леніну». Так, не лукавив тоді Сергій Тойма. Робота його й справді була гідною відповіддю на «звертання» вождя. Обливаючи брудом будь-які прояви національно-визвольного руху в Києві, Тойма-Кичигін на всі сто відробляв срібняки. А коли повіяли інші вітри, і в рядах бійців ідеологічного фронту стало незатишно, відставний розвідник швиденько зорієнтувався: плюнув на колись непохитні принципи й святі ідеали та й подався в бізнесмени.

«Буржуазні націоналісти» на той час таки добили прогнилу імперію, сконала сердешна. І хоч самі згинули на Соловках та в Мордовіях, зате, дивіться, який простір розчистили для справді підприємливих людей! Їхній настав час, їхня відтепер звучатиме пісня!

Автор та укладач книжок, скомпонованих від «а» до «я» виняткoво з фактів, запозичених у КДБ, який своєю макулатурою на замовлення підтримував полум'я холодної війни між народами світу, нищив в зародку будь-яку свіжу думку і сміливу позицію, увічнював наше рабство, раптом стає газетним магнатом, таким собі українським Херстом. Наведемо кілька «перлів» з однієї сторінки передмови до книжки «Контрасты», яку свого часу уклав нинішній бізнесмен товариш Кичигін, щоб побачити нутро «Херста»: «Обострение идеологической борьбы... укрепление позиций мирового социализма... развертывание идеологического наступления... идеологические диверсии классового противника... марксисткий анализ современности... расширение и усложнение борьбы двух мировоззрений... в духе высокого долга перед партией и народом...» Вистачить? І тепер цей «борець», обмежившись невеличким переляком і нетривалим відсиджуванням в «окопах» під час краху комунізму та імперії, натягає на себе личину батька української демократії. Ось такий гумор наших політичних реалій.

Просто геніальні можливості демонструє власник «Киевских ведомостей» в галузі математики. Так переконливо порахував національну чистоту окремого індивіда, що просто завидки беруть. Що то воно школа! Бо десятиріччями ж визначав чи «советский» перед ним, чи, може, з душком буржуазним. Націю ж бо під керівництвом славного Суслова нову виводили. «Гомо-совєтікус» називається або скорочено «совки». І не лише виводили — вивели. І ніякі перебудови, незалежності і «бархатні» революції їх ще довго не змінять. Мабуть, давно господар фірми Кичигін гребує спілкуватися з «новою історичною спільністю людей», яку так ревно допомагав виводити, якщо думає, що «совки» вже давно вимерли. Ні, товаришу Кичигін, ой як багато і в вашому рідному Нижньому Новгороді, і в нашій славній Україні ще тих «совків»! Не одне десятиліття мине, доки люди осмислять минуле й теперішнє, позбудуться того «совкізму» — найстрашнішого плоду діяльності воландових інституцій, яким ви так довго й результативно служили.

Еверест ницості демонструє публіцист-розвідник, силкуючись «показать читателю способы мимикрии». Услід за Тоймою скористаємося й ми словником іншомовних слів. Мімікрія (грецьк. mimikos) — здатність деяких тварин змінювати забарвлення та форму, що робить їх схожими на предмети оточуючого середовища. Додамо, здатність притаманна й деяким людям. Ось приклад. «Вечірній Київ» за 17 вересня 1988 року. Стаття С.Тойми «За чиї гроші?» З неї довідуємося, що українські патріоти, які боролися за волю України в роки громадянської війни, «хотіли перетворити свою батьківщину на колонію імперіалістичних держав». У роки другої світової борці за незалежність України, за Тоймою, «маскували свою підступну мету під гаслом самостійності», а в роки перебудови «мають на увазі перебудову нашого суспільно-політичного ладу». А ось С.Тойма вже в «Киевских ведомостях» за 27.02.1993 р.: «Нельзя всем украинцам приписывать рабскую покорность. А как же Мазепа, сечевые стрелки (автор, мабуть, сплутав наших стрільців з латиськими червоними стрілками, — **відділ реклами «ГУ»**), герои народного сопротивления Западной Украины, а мужество Народного руха Украины, гражданская смелость и подвиг Черновила, Руденко, Стуса, Лук'яненко?..» Оце мімікрія так мімікрія! Куди там нещасній морській рибі-голці! Тут маємо справу зі справжнім хамелеоном (хоч, як пояснили нам біологи, і той не може так різко з яскраво-червоного стати синьо-жовтим) в черговій масці. Цього разу в котячій. На шпальтах своєї газети Кичигін-Тойма видрукував своє розлоге інтерв'ю, де назвав своїм ідеалом «кішку, яка гуляє сама по собі». Ось так — віднині сама по собі, а не керуючись вказівками та настановами «ума, чести и совести нашей эпохи».

Теперь про заздрість. Кичигін вважає, що всі заздрять його виданню. Не треба бути Штірліцем, щоб вирахувати, що в «Голосі України» заздрісників «Киевским ведомостям» навіть теортетично бути не може. Хоч би тому, що й тираж у нас майже вдвічі більший, і читач серйозніший. Для чого заздрити «глубоко и мучительно», товаришу?

Щоб підсилити враження від своїх словесних умовисновків і відкриттів, Кичигін без зайвої скромності порівнює себе з... булгаківським Майстром. Мабуть, в наступних подачах ми зустрінемося з Кичигіним-Спартаком, Кичигіним-Робін Гудом, Кичигіним-Довбушем. От тільки шкода попервах нам було Майстра з «Киевских ведомостей», що так бідкається бідолашний, не маючи своєї Маргарити. Але подумавши, згадали: «Як це він не має, а доблесний головний редактор, вірний побратим у боротьбі з націоналістами О.Швець — чим не Маргарита?!» Хіба ж не розносив він колись не гірше, ніж булгаківська Маргарита, квартиру Латунського, Український культурологічний клуб (УКК) — першу ластівку свободи України, якою так повно нині користується Майстер з «КВ»? І хіба не гідний він кичигінської сили слова, демонструючи на сусідній полосі, як треба затикати рота всім, хто хоч словом обмовився з критикою на адресу «найпопулярнішої і найнезалежнішої»!? З не меншою затятістю, ніж колись УКК у «Вечірньому Києві», громить колишній парторг «ВК» і саму «Вечірку», і «Україну молоду», і «Правду Украины», і «Молодь України», і «Сільські вісті», і «Хрещатик», іронізуючи над крилатими фразами, кого б ви думали, — та «живішого за всіх живих» Ульянова-Леніна. Отож є і Майстер, і Маргарита. Бракує лишень Воланда. Але є вихід. Працювати за сумісництвом. Нехай читач не переживає: вони впораються.

Коли ж говорити серйозно, то після читання будь-яких писань С.Тойми хочеться ретельно вимити руки. Бо це й справді звичайні політичні доноси людини, яка має багато грошей і прагне до того, щоб мати ще й багато влади. Тільки люди таких «президентів» чують за версту.

Відділ реклами «Голосу України».

P.S. Подальші серії Кичигіна-Тойми коментувати відмовляємося, оскільки реклама в «ГУ» також платна.

15 - 23 марта

ТЕАТР РОМАНА ВИКТЮКА

ВПЕРВЫЕ В КИЕВЕ !

"... мир многообразен, нельзя сводить его к чему-то одному.70 лет мы знали только "Пролетарии всех стран, соединяйтесь!". Но я не хочу, чтобы меня насильно с кем-то соединяли!"

/ Р. Виктюк /.

Репертуар гастролей:

15-17 марта Давид Г.Хуан **М. БАТТЕРФЛЯЙ** (пьеса в 2-х действиях)

18-21 марта Эдвард Олби **ЛОЛИТА** (пьеса в 2-х действиях по одноименному роману Владимира Набокова)

22, 23 марта Жан Жене **СЛУЖАНКИ**

Все спектакли - в постановке крупнейшего режиссера современности - РОМАНА ВИКТЮКА.

"Это имя не просто известно, оно модно. Одно его упоминание сметает вялые реакции шквалами восторга или хулы."

(Газета "Независимость", 14 ноября 1992 года)

19,20 марта Творческие встречи с Романом ВИКТЮКОМ и артистами театра.

Спектакли будут даны в помещении Международного центра культуры и искусства (бывший Октябрьский дворец культуры)
Начало - в 19.00 (начало творческих встреч - 16.00 часов.)

Билеты продаются в кассах театра "Дружба", Международного центра культуры и искусства, ЦТК, а также уполномоченными на предприятиях и в учреждениях. Справки по телефону: 224-13-10.

Билеты на лучшие места в партере реализуются как благотворительные, весь сбор от которых пойдет в Фонд социальной защиты членов Союза театральных деятелей Украины.
По вопросу приобретения благотворительных билетов просим обращаться по телефонам: 220-93-17, 227-74-29.

Генеральный спонсор гастролей

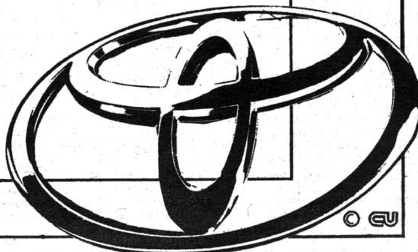

Легковые автомобили CARINA E,
New COROLLA,
микроавтобусы HIACE,
автомобили повышенной проходимости
Land Cruiser и Land Cruiser II

Все они - не новички на Украине и готовы стать Вашими уже сегодня.

Сервис
от «А» до «Я» -
в Киеве.

**Киев,
Харьковское шоссе, 179
(СТО - 8)
Тел. (044)
562-88-58,
562-78-08
fax: (044)
562-73-01**

© CU

Продаж та сервіс автомобілів марки «ФОРД» на теренах України

**На Вас чекають у Києві:
Більш як 30 автомобілів та сервісна станія,
що працює 72 години на тиждень**

**Гарантійне обслуговування протягом 1 року
(без обмеження пробігу)**

**Офіційний імпортер компанії «Форд» на Україні
Українсько-Американське СП «ВІННЕР ФОРД КИЇВ»**

Тел. (044) 220-00-00
Факс (044) 220-01-81

ПОНЕДІЛОК

15 березня

І ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Івасик-Телесик». Вистава.
16.50 «У світі цікавого». Док. телефільм «Невідома Бухара».
17.10 «Їхали козаки». Вокально-хореографічна композиція.
17.55 «Відвертість». Художник Валентин Реунов.
18.30 «В органному залі». Грає Олена Денисова (скрипка. Австрія) та Олександр Фісейський (орган).
19.00 УТН.
19.20 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Понеділок — день важкий», «Ближче до діла», «Острів душі», «Добрий знак».
20.15 Фільм-концерт «Здрастуй, весно».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.25 Акценти.
21.40 Чарівний промінь.
22.25 Екран пригодницького фільму. Худ. телефільм «Гра без козирів». 1 серія.
23.40 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Подивись, послухай.
8.40 «Лакці». Про долю одного з небагаточисельних народів Дагестану.
9.25 Марафон-15.
10.15 Мініатюра.
10.30 Гол.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 «Лікар Айболить». Мультфільм. 1 і 2 серії.
15.35 Золоті розсипи. Татарське весілля.
16.05 Зоряний час.
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 НЕП.
17.55 Погода.
18.00 «Вередлива принцеса». Мультфільм.
18.20 Гол.
18.50 Юлія Борисова в інтер'єрі театру.
19.45 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телесеріалу «Горячев та інші». 7 серія.
«Нова студія» представляє:
21.10 Бомонд.
21.30 Однак.
21.50 Життєпис.
22.15 Крок до свободи.
22.50 Джем-сейшн.
23.00 Новини.
23.10 Мегамікс.
23.40 Монтаж. У перерві — Новини.
0.45 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, ІІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

15.00 Прем'єра док. фільму «Дика природа Америки» (США). Фільм 2.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Студія «Рост». «15-річний капітан».
16.15 ТрансРосефір. Відображення.
17.00 Спасиння-91.
18.00 Біль Вірменії.
18.20 Бізнес в Росії.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 Мультфільми.
19.30 СІТ-3.
19.40 СБУ. Вхід дозволено.
20.00 Ток-мюзик-шоу.
20.20 Твої можливості, людино. (Воля-СТВ).
21.00 Візитка.
21.05 Худ. фільм «Хід у відповідь».
22.30 СІТ-3.
22.40 Фортуна.
22.50 Світогляд-ХХІ.
23.20 «Біль землі моєї». Про події в Грузії.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.45 Мультфільми.
14.10 Худ. фільм «Пригоди Квентина Дорварда — стрільця королівської гвардії».
18.55 Мультфільми.
19.10 Худ. фільм «Помилка резидента».
21.30 Відеомузика.
21.45 Худ. фільм «Людські неприємності».

ВІВТОРОК

16 березня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Чарівний промінь.
8.50 Народні таланти. Самодіяльні колективи Слобожанщини.
9.15 Доброго вам здоров'я. Зовсім інша наркологія.
10.00 Еники-Беники. Телегра для дітей.
10.35 Шкільний екран. 8 кл. Фізика. Електроенергетика і екологія.
11.05 Вервиця.
11.40 Шкільний екран. 11 кл. Українська література. Л. Костенко. «Маруся Чурай».
12.10 УТН.
12.20 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 77 серія.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Вулик.
16.30 Освітній канал. Українська література. «Витязь молодої української поезії» В. Симоненко. Історія. Олекса Довбуш.
17.30 Док. телефільм «Соломон Міхоелс. Сцени з трагедії». (Творче об'єднання «Нерв»).
18.20 Співають драматичні актори.
19.00 УТН.
19.20 Студія «1 грудня».
20.10 Фортепіанні твори В. Кліна.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Україна і світ.
21.55 Молодіжна студія «Фантом».
22.40 Екран пригодницького фільму. Худ. телефільм «Гра без козирів». 2 серія.
23.45 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Веселі нотки.
8.35 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія» (Мексика).
9.20 Мультфільм.
9.40 «Горячев та інші». Худ. телесеріал. 7 серія.
10.10 Рок-урок.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Пізня зустріч». Худ. телефільм.
12.40 «Гамлет Щигровського повіту». Худ. телефільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Діловий вісник.
14.40 Світ грошей Адама Сміта.
15.10 Блокнот.
15.15 «Лікар Айболить». Мультфільм. 3 і 4 серії.
15.35 Прем'єра док. телефільму «Невський проспект».
15.50 Рок-урок.
16.30 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Кроки назустріч», «Лучегірські сповіді».
17.00 Новини.
17.25 «Червоний квадрат». «Нижегородський експеримент. Один сімох не чекає». Передача 1.
17.55 Погода.
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія». (Мексика).
18.45 Мініатюра.
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 «На честь королеви романсу». Вечір, присвячений І. Юр'євій в Театрі естради.
21.40 Азбука власника.
21.50 Телевізійне знайомство. Урмас Отт розмовляє з Олегом Янковським.
22.30 «Шлях до себе».
23.00 Новини.
23.25 «Л-клуб».
0.10 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

15.00 Телебіржа.
15.30 Там-там-новини.
15.45 «Життя-буття».
16.15 ТрансРосефір. Кавказ-ревю.
17.00 Чому поет? Літературна композиція за творами С. Кірсанова.
17.30 Антракт. «Пробудження». Балет на музику В. Артемова.
17.45 Парламентський вісник.
18.00 На сьомій сесії Верховної Ради України.
18.55 Київська панорама.
19.15 «Хіала» інформує.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 143 серія.
20.15 На сьомій сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.05 Мультфільми.
14.20 Худ. фільм «Мільйони Ферфакса».
15.20 Відеомузика.
19.05 Мультфільми.
19.20 Худ. фільм «Доля резидента».
21.55 Відеомузика.
22.05 Худ. фільм «Світ Уейна».

СЕРЕДА

17 березня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Свічадо.
8.50 Молодіжна студія. «Українська красуня-93».
10.05 Село і люди.
10.50 Я. Сібеліус. Симфонія 1.
11.40 Шкільний екран. 9 кл. Світова література. Поезія О. Пушкіна в музиці.
12.25 УТН.
12.35 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 78 серія.
16.00 УТН.
16.10 У весняному хороводі.
16.25 Наук.-поп. фільм «Врубель у Києві».
16.45 Бористен.
17.20 «І святе, і грішне».
17.50 Прем'єра док. телефільму «Фантазії пана Леоніда» («Укртелефільм», «Укрвідео»).
18.10 «Слов'янське коло». Сторінки фольклорного фестивалю. Частина 1.
19.00 УТН.
19.20 «В гостях у композитора». Юлію Мейтусу — 90.
19.45 За і проти.
20.15 Концерт заслуженої артистки України Ділії Сандулеси.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Акценти.
21.50 Живе слово.
22.20 Авансцена. Два портрети. Т. Яценко.
23.05 Худ. телефільм «Театральний сезон».
0.10 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільм.
8.45 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія». (Мексика).
9.30 «А далі — океан...». Хронік-док. телефільм.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Випробувачі». Худ. телефільм.
12.50 Прем'єра худ. телефільму «Що буде, те буде». 1 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 «Лікар Айболить». Мультфільм. 5 і 6 серії.
15.35 В. Дев'ятов у програмі «Росія в пісні, музиці, танці».
15.55 Прем'єра мультфільму «Літаючий будинок». 5 серія (США).
16.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Кращі часи» із циклу «Кроки назустріч».
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 «Червоний квадрат». «Нижегородський експеримент. Один сімох не чекає». Передача 2.
17.50 Погода.
17.55 Виступ Г. Горюнова і Російського національного симфонічного оркестру під керуванням М. Плетньова.
18.05 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія» (Мексика).
18.50 Театральний роман.
19.40 Вечірня казка.
19.52 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 ТВ-версія.
21.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Олімпік» (Франція) — ЦСКА (Росія).
23.20 Новини.
23.40 Футбол. Ліга чемпіонів.
0.30 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 На політичному Олімпі.
8.50 Музичний екзамен. Конкурс юних артистів естради.
9.50 Паралелі.
10.05 Вустами маляти.
10.40 Телекросворд.
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 143 серія.
11.55 Пілігрим.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Кінооко. «Рудольф Нурієв як він є».
14.45 «Караван». Телеальманах.
15.15 Сигнал.
15.30 Там-там новини.
15.45 Студія «Рост». «Красні дивиці».
16.15 ТрансРосефір. Далекий Схід.
17.00 Християнська програма.
17.30 Свято кожного дня.
17.40 Муз. фільм «Сад божественних пісень».
18.00 На сьомій сесії Верховної Ради України.
18.55 Київська панорама.
19.15 «Хіала» інформує.
19.25 На сьомій сесії Верховної Ради України.
21.05 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 144 серія.
21.55 На сьомій сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.00 Мультфільми.
14.10 Худ. фільм «Останнє відоме місце проживання».
19.00 Мультфільм.
19.10 Худ. фільм «Повернення резидента».
21.25 Відеомузика.
21.40 Худ. фільм «Дзеркало».

ЧЕТВЕР

18 березня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 П. Абрахам. «Бал у Савойї». Вистава Одеського театру музичної комедії.
10.15 Ретрокінозал. Худ. фільм «Чарівна ніч».
11.05 Всеукраїнський конкурс хорових колективів ім. М. Леонтовича.
11.40 Шкільний екран. 6 кл. Музика. Опера. С. Гулак-Артемовський.
12.10 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Нас з'єднала музика.
16.50 Освітній канал. Фізико-математична школа. До вступу у ФМШ. Золоті ворота.
17.50 «З кінокамерою по Європі». Наук.-поп. фільм «Історія курорту «Маріанське-Лазне».
18.20 «Слов'янське коло». Сторінки фольклорного фестивалю. Частина 2.
19.00 УТН.
19.20 Право. Телерадіоканал.
20.15 Українське барокко.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Молодіжна студія «Гарт».
22.35 В. Гавел. «Аудієнція». Вистава театру «Сузір'я».
0.05 УТН.
0.15 Яблуко спокуси.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільми.
8.45 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія» (Мексика).
9.30 У світі тварин (з сурдоперекладом).
10.10 ...До шістнадцяти і старші.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Футбол. Ліга чемпіонів.
12.55 Прем'єра худ. телефільму «Що буде, те буде». 2 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 «Лікар Айболить». Мультфільм. 7 серія.
15.25 «Солістка Великого Леокадія Масленникова». Фільм-концерт.
16.20 ...До шістнадцяти і старші.
17.00 Новини.
17.25 «Червоний квадрат». «Нижегородський експеримент. Один сімох не чекає». Передача 3.
17.50 Погода.
17.55 Мультфільм.
18.05 Азбука власника.
18.15 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія» (Мексика).
19.00 Російський світ.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 Прем'єра худ. телефільму «Мудрість вигадки».
22.45 Музична мозаїка.
23.00 Новини.
23.25 Можливе все.
23.55 Фехтування. Кубок світу.
0.25 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.55 Студія «Нота бене».
7.25 Час ділових людей.
8.35 Дозвілля. Птахи поряд з нами.
8.50 Футбол. 1/4 фіналу Кубка володарів кубків. «Спартак» (Москва) — «Фейєноорд» (Роттердам).
10.30 Маскарад-салат.
11.00 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 144 серія.
11.50 Портрет з «Фантастичною симфонією».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Ностальгійні посиденьки.
13.55 Телетеатр Росії. А. Ніколаї. «Метелик, метелик...».
15.10 Людина діла.
15.40 Там-там-новини.
15.55 Мульти-пульти.
16.05 ТрансРосефір. Згасла зірка?
16.35 Економічна програма.
17.05 М-трест.
17.20 Опозиція.
18.00 На сьомій сесії Верховної Ради України.
19.05 Київська панорама.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 145 серія.
20.15 На сьомій сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.55 Мультфільми.
14.10 Худ. фільм «Вівні».
19.40 Мультфільми.
19.55 Худ. фільм «Дівчата».
21.35 Прем'єра програми «Шлях вгору».
22.00 Худ. фільм «Людина із Ріо».

П'ЯТНИЦЯ

19 березня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Фестивалі, конкурси, концерти...
9.05 Від села до села.
10.35 Дихання за Бутейком.
11.05 Молодіжна студія «Гарт».
12.05 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Канал «Д».
17.10 Сад, город.
17.25 Ваша думка.
18.00 Чемпіонат України з футболу. «Чорноморець» — «Таврія». 2 тайм.
18.45 М. Равель. Вальс. Виконує заслужений симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо.
19.00 УТН.
19.20 Урядовий вісник.
19.50 Мультфільм «Нотатки Пірата».
20.00 Чемпіонат України з футболу. «Буковина» — «Динамо». 2 тайм.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.20 Спорткур'єр.
21.35 Літературно-мистецька студія «Основа». Василь Шкляр.
22.35 Арт-майдан. Шедеври класичної музики. Авторська пісня. Студія «Ретро». Колекціонер Л. Шемета. Корифеї джазу.
0.05 УТН.
0.15 І знову разом.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільм.
8.35 Фільм — дітям. «Спадкоємиця Ніки».
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутою.
11.50 Д. Прістлі. «Час і сім'я Конвей». Фільм-вистава.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Бридж.
14.45 Бізнес-клас.
15.00 Блокнот.
15.05 Фільм-дітям. «Спадкоємиця Ніки».
16.30 Телемемуари.
16.50 Справа.
17.00 Новини.
17.20 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Союз п'яти республік».
17.40 Погода.
17.45 Людина і закон.
18.15 Америка з М. Таратутою.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Кров на банкнотах» із серіалу «Наварро». (Франція).
«ВіД» представляє:
22.25 «Політбюро».
23.00 Новини.
23.25 Музобоз.
0.05 Авто-шоу.
0.20 Хіт-конвейєр.
1.10 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 На політичному Олімпі.
8.50 Дозвілля. ТБ-ательє.
9.05 Рек-тайм.
9.35 Кіпрас Мажейка. Репортажі з «Малої Європи».
10.05 Арт-обстріл. «Михайло Баришников». Фільм 3.
11.00 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 145 серія.
11.55 Біла ворона.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Іжиця.
13.55 Ансамбль «Бабине літо».
14.35 Телебіржа.
15.10 Там-там новини.
15.25 Студія «Рост».
15.55 ТрансРосефір. «Точка на карті». Кольський регіон.
16.40 Бесіди в «Метрополі».
17.00 «Зісланий на планету Земля». Худ. фільм. 3 серія.
17.50 Телефільм «Діалог».
18.00 На сьомій сесії Верховної Ради України.
18.45 Київська панорама.
19.05 На сьомій сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.40 Мультфільми.
15.00 Худ. фільм «Аеліта, не приставай до чоловіків».
19.00 Мультфільми.
19.20 Худ. фільм «Піжмурки».
20.55 Відеомузика.
21.10 Худ. фільм «Знедолені».

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО НАСТУПНУ ВІДКРИТУ ПЕРЕДПЛАТУ

на акції Українського комерційного страхового банку «Страховий банк»

Засновники Українського акціонерного комерційного страхового банку — страхове акціонерне товариство «Саламандра», торговий дім «АКАНТІ Маса Інтернейшл», СП «АРС» повідомляють, що рішенням зборів від 16 лютого 1993 року засновників «Страхового банку» відкрита передплата на акції банку.

Предметом діяльності банку є:

— кредитно-розрахункове обслуговування юридичних і фізичних осіб в карбованцях та іноземній валюті;

— страхування банківських кредитів, перестрахування зобов'язань страхових організацій перед банками;

— залучення грошових коштів юридичних і фізичних осіб;

— відкриття і ведення рахунків клієнтів і банків-кореспондентів та їх касове обслуговування;

— фінансування капітальних вкладень;

— випуск, купівля, розпродаж та зберігання платіжних документів та інших цінних паперів;

— операції за дорученнями клієнтів, управління цінними паперами і іншим майном, приймання під заставу і на збереження від клієнтів грошових коштів, цінностей, майнових прав, а також документів;

— участь власними коштами в створенні нових підприємств.

Випуск акцій на суму 500 мільйонів карбованців складається із 49000 штук простих іменних акцій для юридичних осіб номінальною вартістю 10000 карбованців кожна і 1000 привілейованих іменних акцій для фізичних осіб номінальною вартістю 10000 карбованців кожна.

Право одного голосу в товаристві дає повністю оплачений пакет простих іменних акцій цієї категорії на суму один мільйон карбованців.

Розмір дивідендів визначається зборами.

Засновники банку мають пільги:

— переважне право на придбання додатково випущених банком акцій;

— першочергове кредитно-розрахункове і касове обслуговування, включаючи обслуговування зовнішньоекономічної діяльності;

— при одержанні гарантій банку для укладення господарчих договорів;

— при наданні банком інформаційних послуг по фінансово-банківській діяльності.

Кінцевий строк передплати на акції — 15 березня 1993 року.

Тимчасовий рахунок 000161427 в Харківському облуправлінні Національного банку України, м. Харків, МФО 351447.

Детальніше про передплату на акції можна дізнатися за **тел. 20-67-38, 22-40-14.**

Поштова адреса: м. Харків, ГСП, пл. Радянської України, 1, Палац праці, 7-й під'їзд, 5-й поверх, кім. 6.

СУБОТА
20 березня

I ПРОГРАМА УТ

8.30 Художня гімнастика. Кубок Дерюгіної.
9.15 Молодіжна студія. «Ділові відомості».
9.45 «Світ захоплень». Концертна програма.
10.15 Телетехнотека.
10.35 Яблуко спокуси.
11.10 Доброго вам здоров'я Коли віриш лікарю. СНІД.
11.40 Грає П. Полухін (гітара).
12.00 Худ. телефільм «Гра без козирів». 1 і 2 серії.
14.15 Незабутні п'ять дарів Богдана-Ігоря Антонича.
15.00 УТН.
15.10 Мультфільм «Д'Артаньєан і троє псів-мушкетерів». 19 і 20 серії.
16.05 Для дітей. Худ. фільм «Не хникай, білочко».
17.15 Сонячні кларнети. Самодіяльні художні колективи Донецької області.
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.20 Хроніка МВС.
19.35 Муз. фільм «Ой, летіли дикі гуси...».
20.30 Рідна мова. Знайомство.
20.50 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Молодіжна студія. «Нон-стоп-рандеву».
22.30 «Вікно в Америку». Спільна програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Уорлднет».
23.00 Худ. фільм «Біла кістка».
0.35 УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.15 «Марафон-15» — малятам.
8.40 Допоможи собі сам.
9.10 Автограф по суботах.
10.10 Музичний кіоск.
10.40 Минуле. Худ. фільм «Герої Шипки».
12.55 Шоу-бізнес: спорт і гумор.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Детектив-ленд.
15.05 Мультфільми «Ну, постривай». Випуски 11 і 12.
15.30 На всі часи. Любов.
16.25 Спортивна програма «Ультра-сі». Футбол. Ліга чемпіонів. «Мілан» (Італія) — «Порто» (Португалія).
17.15 «Червоний квадрат».
17.55 Грай, гармонь.
18.45 Прем'єра худ. телефільму «Гарячий лід» (США).
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Королівська лава-VII». 6 серія (США).
21.30 Авторська програма В. Молчанова «Холод жаркого Криму».
23.00 Новини.
23.20 Погода.
23.25 «Я вам заспіваю». I Всеросійський фестиваль авторської пісні.
0.15 Футбол. На шляху до Уемблі.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Свій погляд на світ.
7.55 Джерела.
8.30 Студія «Рост».
9.00 Козирна дама.
9.30 Дитячий телетеатр. «Більченя-Пензлик».
10.30 Публіцистична програма «45».
11.15 «Непідсудний». Худ. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Пілігрим.
14.05 Зигзаг удачі.
15.05 К-2 представляє: «Зірки Америки».
15.35 Улюблені мелодії.
16.05 Футбол без кордонів.
17.00 «Софі Лорен. Історія її життя». Худ. фільм (США). 1 серія.
18.30 Телефільм «Чудотворець Алімпій».
18.40 Київська панорама.
19.00 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.05 Мультфільми.
19.20 СІТ-3.
19.30 Худ. фільм «Софі Лорен. Історія її життя». 2 серія (США).
20.25 Вечір з «Роксоланою».
20.55 «3×200».
21.10 Хіт-рік.
21.55 Для тих, хто бажає схуднути.
22.00 Кікбоксинг. Збірна світу — «Славутич» (Україна).
22.30 СІТ-3.
22.40 Віннер — до...
22.50 Кікбоксинг. Збірна світу — «Славутич» (Україна).
23.20 Віннер—після...

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.35 Мультфільм.
13.40 Худ. фільм «Бандити у часі».
18.35 Мультфільми.
18.50 «35 хвилин джазу».
19.26 Худ. фільм «Спартак».
22.05 Відеомузика.
22.25 «Диваки». Худ. фільм.

НЕДІЛЯ
21 березня

I ПРОГРАМА УТ

8.30 У неділю вранці.
9.30 Телефільм «Минуле ще попереду».
10.00 По музеях і виставочних залах.
10.35 Дж. Верді. «Травіата». Вистава.
12.40 Живе слово.
13.15 Чемпіонат України зі спортивних танців.
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.15 Село і люди.
16.00 На варті.
16.45 «Салон «Соломія». Леся Линишин.
17.15 Клас-юніор-бізнес.
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Фант-лото «Надія».
20.30 Мультфільм «Літаючий будинок». 13 серія.
21.00 Програма мультфільмів для дорослих.
21.30 Світовий спортивний огляд «Жиллетт».
22.00 Будьте з нами. Інформаційна музична програма.
23.30 Зустріч з польським кіно. Прем'єра. Худ. фільм «Прощання з осінню».

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.30 З ранку раненько. Прем'єра мультфільму «Денвер — останній з динозаврів».
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Погода.
9.35 Розумники й розумниці.
10.15 Під знаком «Пі».
11.05 Прем'єра телефільму для дітей «Пригоди Чорного Красунчика».
11.30 Кіноафіша.
11.55 Хокей. Кубок ліги. Півфінал. У перервах — 12.35 «Тундра». Міжнародний рейд на снігоходах, 13.20 Новини.
14.30 Клуб мандрівників.
15.20 Телелоція.
15.30 Панорама.
16.05 Прем'єра мультфільмів «Каспер та його друзі», «Справжні мисливці за привидами».
17.00 Крок до свободи. Телемарафон «Підприємець—підприємцю». У перервах — 17.45 Новини, 21.00 Підсумки.
23.00 Новини.
23.20 Погода.
23.25 Спортивний уїк-енд.
23.40 «Ранкова зірка» в нічному ефірі.

II ПРОГРАМА УТ, III ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Баскетбольний огляд.
7.55 Програма «03».
8.25 Студія «Рост», «Кенгуру».
9.40 Мегаполіс.
10.10 Ати-бати...
10.40 Телекросворд.
11.10 Танцювальний марафон. Чемпіонат Росії серед ансамблів.
11.55 До виставки російського авангарду.
12.40 Шість соток.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 Кращі ігри НБА.
14.35 «И я улыбаюсь тебе...».
15.20 Познер і Донах'ю.
15.50 У світі тварин.
16.50 Чарівний світ Діснея. «Чорний плащ», «Нові пригоди Вінні-Пуха».
17.45 Телефільм «Повіяв вітер степовий».
18.00 Яхад.
18.30 Обличчям до столиці.
19.00 Візитка. Олена Косяченко.
19.05 Мультфільми.
19.30 СІТ-3.
19.40 Візитка.
19.45 Сиди і дивись.
19.55 Просто так.
20.25 Телеверсія. Прем'єра.
20.55 Обличчя Чілі.
21.05 Візитка.
21.10 Худ. фільм «Грім небесний» (Франція).
22.30 СІТ-3.
22.40 Містер Х.
23.10 І тільки футбол.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

15.05 Мультфільм.
15.15 Худ. фільм «Нові пригоди Пеппі — Довгапанчоха».
16.45 Відеомузика.
18.40 Мультфільми.
18.55 Інформаційна програма «Рулетка».
19.15 Худ. фільм «Пірат».
22.10 Зарубіжний кінозал. «Дует роботів». Худ. фільм.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, завідуючий відділом гуманітарних проблем; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Рукописів не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 814907

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311046.